

જરથોશતી ધર્મ ઝાઘ.

પાઠમાળા.

ਪੇਹਲੀ ਆਪਣੀ.

शुद्धात्मा अपरता तथा जरथोष्टी
धर्मोपाधि.

બાળકોને નવજ્ઞાનને માટે તૈયાર કરવા સારું
બનાવનાર

ક્રમાંક ૭ મીનોવિંદુર ૬૨૭ જામામ્પ
આશાજના બી. એ.

સગ જમશેદજી જીજીભાઈ જમશેદજી મદરેસાનો
જરૂર અને પેંડણવા ભાપાનો નિવાર્યા અને
એજ મદરેસાનો ધ્યેજી શિક્ષક.

આવૃત્તિ બીજી.

અવરેતા.

• ၄၆၂၄၄ . ခုနစ် . အသက် . နှစ် . နှစ် . နှစ် .
 . အသက် . အသက် . အသက် . အသက် . အသက် . အသက် .
 (၄၆၂၄၄) အသက် . အသက် . အသက် .
 အသက် .

પાક ખાદ્યતાલાગે અશો જરૂર થાયતને કહ્યું છે કે :- હમણાં માણસને માટે સર્વોત્તમ ચીજ પાકો છે. અને માજી અરની દીન એજ એકલી પાકી છે.

પ્રાઈ પ્રીટીંગ પ્રેસ

પારસી બજાર સીટ, નં ૧ લેા, માપલા બીલડીંગ.

મુને ૧૨૫૧ ઇસ્લામી—મુને ૧૮૮૨ ઇસવી.

કામત ચાર આના.

જરથોશતી ધર્મ ઝોધ.

પાઠમાળા.

2465

ਪੇਹੇਲੀ ਬਾਪਈ.

शङ्क्यातना अवस्ता तथा जरथोश्वती
धर्मना बोध.

બાળકોને નવજોતને માટે તૈયાર કરવા સારું
બનાવનાર

ક્રમાંબજી મીનોચેહેરજી હસ્તુર. જામારુપ
આશાજીના બી. એ.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ જરથોશ્ટી મદરેસાનો
જન્દ અને પેટેલચી ભાપાનો વિદ્યાર્થી અને
એજ મદરેસાનો હાંમેજી શિક્ષક.

આવૃત્તિ બીજી.

અવરુતા.

[illegible]

પાક ખાદ્યતાલાગે અશો જરૂર થાયતને કહ્યું.
છે કે :- હમેશાં માણસને માટે સર્વોત્તમ ચોજ પાકી
છે. અને માજદી અરની દીન એજ એકલી પાકી છે.

ਪ੍ਰੋਟੋ ਪ੍ਰੀਟੀ'ਗ ਪ੍ਰੇਸ

પારસી બજાર સીટ, નં ૧ લો, માપલા બીલડીંગ.

મને ૧૨૫૧ ઇસ્વી—મને ૧૮૮૨ ઇસ્વી.

9463

Registered under Act XXV of 1867.

ધી આનરેખત સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારેનેટ.

રોડ હીરજીભાઈ હોરમજી રોડના.

રોડ ખુરશેદજી ફરફુનજી પારખ.

રોડ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ.

રોડ ફરાંમજી નોરેરવાનજી પટેલ.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંસલેશન

ફંડના તરસ્ટી સાહેબો જોગ—

નામવર સાહેબો,

આપણા પવિત્ર ધર્મની કીર્તિ વધારવાનાં કામમાં દર
વખતે તમે નેકનામે કોશિશ કરો છો તથા તે સાથે, જેઓ,
એવી કોશિશ કરેછે તેઓને ઘટવું ઉત્તેજન આપોછો તેનાં
માનની જીજી ઇધાણી દાખલ આ નાહતી ચોપડી તમે
સાહેબોને નજર કરવાની સેવક પરવાંનગી લેછેજી.

નામવર સાહેબો,

હું છું તમારો તાબેદાર સેવક

ફરાંમજી મીનોચેહેરજી દરતુર

જમારપ આશાજીના.

પહેલો ચાપડોનું સાંકળીઊં.

બાબદ	સાંકળી.
અવસ્તાના મૂળાકારો	૬
અવસ્તાનાં પદ.....	૧૦
અગ્રયાસ પાક.....	૧૧

અવસ્તા.

અર્ધમ્ વૌહૂ	૧૪
યથા અહૂ વધર્થો.....	૧૪
કેમના મજદા.....	૧૫
અહુર મજદા ઓદાએ	૧૬
કનઓઝ અહુરહે મજદાએ	૧૭
મજદાયસનો અહમિ	૧૭
નમસ્કાર ચરાગનો	૧૮
રજીશતપાક	૨૧
નેરંગ આમેજર લેવાનો	૨૨
સરૌપ બાજ	૨૨
ફરુપે	૨૫

ગુજરાતી.

‘અર્ધમ્ વૌહૂ’ નો સાર	૨૬
અશોધ	૨૬
શરીરની ચોખ્ખાઈ	૨૮
મનની ચોખ્ખાઈ	૨૯
‘યથા અહૂ વધર્થો’ નો સાર	૩૧
સંઘળી મીઝનો સખ્ય ઓદા છે.....	૩૨

	સંકે.
ખોદાની કૃપા-માજદીઅરની દીન.....	૩૪
માજદીઅરની દીન શીખવાની અને પાળવાની	
માણસની ધરજ	૩૫
અથો જરથોશતનો એહેવાલ	૩૬
ખોદાની મહા શક્તિ વિષે	૩૯
‘હેમના મજ્દા’ નો સાર	૪૦
આપણને ખોદાને જવાબ દેવો છે	૪૨
અથો જરથોશતની બુજોરગી	૪૩
‘અહુર મજ્દા ખોદાએ’ નો સાર	૪૫
ગુનાહના પરતાવા વિષે	૪૬
‘દતઓઝ્ર’ નો અર્થ	૪૭
‘મજ્દાયરનો અહ્મિ’ નો અર્થ	૪૭
‘રજ્જશતયા ડ’ નો સાર	૪૮
નવજોત	૪૯
સુદરૈહ	૫૦
કુશ્તી	૫૦
કુશ્તી ખાંધવાની ક્રિયા	૫૨
સવાલ	૫૪

પાઠ માળાનો વધારો

૫૬

૫ નામે ઇજદ.

દીખાયો.

પાક દાદાર અહુરમઝદ કે જે તમામ મીનોઇ અને ખાકી હસ્તીનો સરજનાર અને ચાલુ રાખનાર છે તેનાં, તથા અશો જરથોશ્ત કે જે પોતાની અશોઘથી સર્વે ઇત-સાન જાતમાં પેહોલા મરતખો ધરાવેછે તેનાં—મુખારક નામની પ્રથમ યાદ કરીને, તે નામની બરકતથી, જરથોશ્તી બાળકોને તેઓના પવિત્ર ધર્મનો બોધ આપવાને આ ‘જરથોશ્તી ધર્મ બોધ’ નામની પાઠમાળાનો પેહોલો અંક શરૂ કરવામાં આવે છે. એ પાઠમાળાની મુખ્ય નેમ એ છે કે,— જરથોશ્તી બાળકો પાક અવસ્તાના કલાંમાં ખુદ અવસ્તાને હરફે વાંચીને શુદ્ધ પઢતાં શીખે, અને તે કલાંમાંમાં જે ઉમદા મતજબ સમાયલી છે તેનો, તથા તે મતજબ ઉપરથી નીકળી શકતા બાળકોએ શીખામણ લેવા લાયક નીતિના સારનો, તથા તેઓને જરૂરની દીન ધર્મની બીજી ઘણી-એક બાબદોનો બોધ તેઓ મળવે; કે તેથી હાલ સુધી મા-દેથી અવસ્તા પઢાવવાને લીધે, તેઓ જે ઘણાજ અશુદ્ધ અને ઘણીએક વેળાએ તદન ઉલટા અને હમવા સરીખા ઉચ્ચાર કરેછે તેનો—તથા પોતાના ધર્મની ખુબી અને પોતાની બીજી ફરજો વિષે તેઓ જે ઘણુંજ શોકારક અજ્ઞાન-પણું બતાવે છે તેનો કેટલેક દરજ્જે—અટકાવ થઇ શકે. એ પાઠમાળાની એકએકથી અનુક્રમે ચઢતી ચાર ચોપડીઓ

છાવવાની ધારણા રાખવામાં આવી છે, અને હવે પછીની ચોપડીઓમાં, ઉપર જણાવેલી બાબદો ઉપરાંત, પાક જરથોશતી ધર્મની તવારીખને લગતું, તથા તે ધર્મની ખુલ્લોરગી સ્થાપવાની મજબૂત કોશિશ કરી ગવલા પ્રખ્યાત જરથોશતી હાકિમો અને ધર્મ ગુરૂઓના વૃત્તાંતને લગતું કેટલુંક બયાન આપવામાં આવશે.

મજકુર પાઠમાળામાં ખુદ અવસ્તાને હરફે વાંચીને પદ્ધતાં શીખવવાની જે નેમ રાખી છે તેથી કાંઈ પણ મુશ્કેલી નડે એવું નથી; કારણ કે અવસ્તાના મૂળાક્ષરો શીખવાનું તથા અવસ્તાનો કોઈ પણ ફકરો વાંચી લખી જાણવાનું એટલું તો સહેલ છે કે નિશાલે શીખતાં જરથોશતી બાળકોને ગુજરાતી લીપી શીખવવા પાછલ શિક્ષકને જેટલી મહેનત લેવી પડે છે તેનાં કરતાં ઘણી થોડી મહેનતે તેઓને અવસ્તાની લીપી શીખવી શકાશે. માટે એવી સૂચના કરવામાં આવે છે કે બાળકો ગુજરાતીનાં મૂળાક્ષરો તથા બારાખડી શીખી રહીને ગુજરાતી પેહેલી ચોપડીના થોડાએક પાઠ વાંચી જવાને શક્તિવાન થાય ત્યાર પછી તેઓને અવસ્તાના મૂળાક્ષરો શીખવવાનું શરૂ કરવું, અને તેઓ ગુજરાતી પેહેલી ચોપડી પુરી કરે ત્યાં સુધીમાં અવસ્તાના સઘળા મૂળાક્ષરો તથા પદ તથા વાંચવાનો મહાવેરો પાડવાને આ ચોપડીમાં જે અભ્યાસ પાઠ આપેલા છે તે શીખવી કાઢવા, કે તેઓ બીજી ચોપડી લીએ તેની સાથે તેઓને અવસ્તા વંચાવવાનું શરૂ કરવામાં આવે, અને તેમ થવેથી અવસ્તાના જોડાક્ષરોના શુદ્ધ ઉચ્ચાર કરવાનું તેઓને દીકટ લાગે નહીં. જો એ ઉપાય લેવામાં આવશે તો ખાતરીથી કહેવામાં આવે છે કે ખુદ અવસ્તાને હરફે વાંચીને અવસ્તા પદાવવાની આ રીત જો કે પેહેલવેહેલી

છે તોપણ-શિક્ષક અને શીખનારને ઘણી તસદી પડવા વગર-તે સેહેલથી અમલમાં આવી શકશે; અને આ ચોપડીની અગત્યતા જણાવનાર દીન દોસ્ત ગૃહસ્થની તથા તેને ઘટતો આશરો આપનારા જરયોશતી અકાબરોની નેમ પાર પડવા સાથે, આ મોટો સુધારો દાખલ કરવાથી, તેઓ હમેશના જશને લાયક થશે.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ
ટરાન્સલેશન ડ્રંડના અકાબર તરસ્તી સાહેબોના
ખાસ ઝાટરા હેડલ, આ ચોપડી જરયોશતી બાળકોની
નિશાળોને સારું છપાવી પરગટ કીધી છે.

તારીખ ૩૦મી જુન ૧૮૮૦

૨૦ મીં દસ્તુર જામારપ આશાજીના.

સૂચના.

ઉપલા દીખાવામાં ખેલરતનશીન દસ્તુર ફરામજી મીનો-ચેહેરજી જામારપઆશાજીનાએ “ જરયોશતી ધર્મબોધ ”ના ખીજા અંકો તૈયાર થવા વિષે જણાવ્યું છે તેમાનો અંક ખીજો પારસી અનુમતના અકાબર સાહેબોની પરવાનગીથી તેમના આશય હેડલ દુક વખતમાં બહાર પડશે.

શિક્ષકને સૂચના.

શીખનારને અવસ્તા ભાષાના અક્ષરો બરાબર હિંદુ-લતાં આવડ્યા પછી, અવસ્તામાં થયેલું કોઈ પણ લખાણ તે સેહેલથી વાંચી શકેછે; કારણકે જેમ ગુજરાતીમાં તથા બીજી ભાષાઓમાં એક અક્ષર લખીને તેના એકથી વધારે ઉચ્ચાર કરવામાં આવેછે તેમ અવસ્તામાં નથી. ગુજરાતીમાં જો આપણે 'એ' લખીશું તો તેનો બે રીતે ઉચ્ચાર થશે; એક તો જેમ આપણે 'એક' શબ્દમાં બોલીએ છીએ તેમ, અને બીજો જેમ આપણે 'એમ' શબ્દમાં બોલીએ છીએ તેમ. પણ અવસ્તામાં જો 'એક' લખવું હોયછે તો જ એને જો 'એમ' લખવું હોયછે તો જ એ પ્રમાણે 'એ' ના બે જૂદા જૂદા ઉચ્ચારો માટે જૂદા જૂદા અક્ષરો લખાયછે. એ પ્રમાણે અવસ્તાના દરેક અક્ષરનો એકજ ખાસ ઉચ્ચાર થાયછે, તેથી એ ભાષાનું વાંચણ બીજી બધી ભાષાઓનાં વાંચણ કરતાં શીખનારને સેહેલ પડેછે. પણ પેહલાં અક્ષરોના ઉચ્ચાર શિક્ષકે શીખનારના મગજમાં બરાબર ઉતારવા જોઈએ. દરેક અક્ષરને શિક્ષકે પોતે છૂટા લખી દેખાડીને શીખનાર પાસે પરખાવવો જોઈએ અને તેનો શુદ્ધ ઉચ્ચાર કરાવવો જોઈએ. વળી આપણાં બાળકો માત્ર ગુજરાતી મૂળાક્ષરોજ વાંચી શકેછે તેથી અવસ્તાની બરાબરીમાંના કેટલાએક અક્ષરોના ઉચ્ચાર કરવા તેઓને લગભગ મુશ્કેલ પડે એવું છે, માટે તેવા હરકો ઉપર શિક્ષકે શીખનારનું વિશેષ ધ્યાન ખેંચવું જોઈએ. જેમકે, ગુજરાતીમાં 'જ' લખાય છે તેને માટે અવસ્તામાં જ આવે છે. પણ અવસ્તામાં બીજા બે અક્ષરો ૬ અને ૭ આવેછે તેઓને મળતા અક્ષરો ગુજરાતીમાં નથી, તેથી જો કે તેઓનો ઉચ્ચાર

આ ચોપડીમાં ગુજરાતીના 'જ' થીજ કરવામાં આંગ્યોછે તોપણ એ અક્ષરો 'જ' થી જુદા છે એવું બતાવવાને ૬ નો ઉચ્ચાર 'જ' ની નીચે એક બોંકું દાહડીને 'જ' એ પ્રમાણે, અને ૯ નો ઉચ્ચાર 'જ' ની નીચે ત્રણ પીડાં દાહડીને 'જ' એ પ્રમાણે લખ્યોછે; કારણ કે ૬ એ અક્ષર અંગ્રેજી ઝ ને, અને ૯ અંગ્રેજીના ઝો ને મળતો છે. વાસ્તે ૬ નો ખરો ઉચ્ચાર જેમ અંગ્રેજીમાં 'as' શબ્દમાં 'S' નો ઉચ્ચાર કરીએ છીએ તેવો કરવાને, અને ૯ નો ખરો ઉચ્ચાર અંગ્રેજી 'Azure' શબ્દમાં જેવો 'z' નો ઉચ્ચાર કરીએ છીએ તેવો કરવાને શીખનારને સારીપેઠે સમજ આપવી. વળી અવસ્તાના ૮ અક્ષરને બરાબર મળતો ગુજરાતીમાં કોઈ અક્ષર નથી તેથી તેનેથી 'ખ' ની નીચે એક બોંકું દાહડીને 'ખ' એ પ્રમાણે લખ્યોછે. એ અક્ષરનો ખરો ઉચ્ચાર ફારસીના 'ખે' ની માફક કરાવવો. 'ખે' એ કે ગુજરાતીમાં વપરાતા '૨' તથા '૩' અક્ષરો પણ ગુજરાતી મૂળાક્ષરો માથે હાલમાં શીખવવામાં આવતા નથી, તેથી શીખનારને જણાવવું કે જે પ્રમાણે ગુજરાતીના 'એમ' શબ્દમાં 'એ' નો ઉચ્ચાર થાયછે તેવો '૨' નો ઉચ્ચાર કરવો; અને 'ઓત' શબ્દમાં જેમ 'ઓ' નો ઉચ્ચાર થાયછે તેમ '૩' નો ઉચ્ચાર કરવો. ગુજરાતીના '૨' ને મળતા અવસ્તાના '૬' નો ઉચ્ચાર ફેટલીએક વખતે 'એ' અથવા '૨' એ પ્રમાણે, અને ગુજરાતીના '૩' ને મળતા અવસ્તાના ૬ નો ઉચ્ચાર 'ઓ' અથવા '૧' એ પ્રમાણે આ ચોપડીમાં લખ્યોછે તે પણ શીખનારનાં ધ્યાનપર લાવવું. વળી આપણા બાળકો ધણું કરીને 'ક્ષ' એ અક્ષરનો

ઉચ્ચાર યોગી રીતે ‘અખ્ય’ કરેછે, તે માટે તેઓને સ-
મજાવવું કે એ અખ્ય/ = ‘ક્ષ’ હરફનો ઉચ્ચાર ‘ખ્ય’ કરી-
ને કરવો.

અવરતામાં એકજ ઉચ્ચાર કરવાને ફેરલીએક વખતે
એકજ કારણોને લીધે એકથી વધારે અક્ષરો વપરાયછે; જે-
મકે, ‘ય’ નો ઉચ્ચાર કરવાને જુ અથવા » એ બંનેમાંથી
એક અક્ષર લખાયછે; અને ‘વ’ નો ઉચ્ચાર કરવાને ક
અથવા » એ બેમાંનો એક લખાયછે, હ યાદિ પણ એકજ
અક્ષરના એકથી વધારે ઉચ્ચાર થઈ શકતા નથી. માત્ર
‘હ’ (=આક) એવી શીકલમાં હ=ડ નો ઉચ્ચાર ગુજ-
રાતી ‘ક’ ના જેવો થાયછે, અને જુ અથવા જુ=અડ
એવી શીકલમાં જુ નો ઉચ્ચાર ગુજરાતી ‘ડ’ ના જેવો થાયછે.

આપણા જરથેશ્વરીઓના ચાલુ રેવાજ પ્રમાણે અ-
વરતાનો ૭, ૯, અને ૫ એ ત્રણ અક્ષરોમાંના દરેકનો
ઉચ્ચાર ‘દ’ કરવામાં આવેછે. અને તે વિષે એમ જણાવ-
વામાં આવેછે કે ૭ ધાણું કરીને શબ્દની શરૂઆતમાં, ૯
શબ્દની વચ્ચે, અને ૫ શબ્દની સેવટે વપરાયછે. પણ પુરો-
ણીયન ઉરતાદો જ્યાંનશનાસીની રૂએ ૯ એ અક્ષરનો
ઉચ્ચાર ‘ધ’ અને ૫ એ અક્ષરનો ઉચ્ચાર ‘ત’ કરેછે.
એકાદ બે દાખલા મિત્રાય ૫=‘ત’ હમેશાં શબ્દની સેવટે
વપરાયછે.

ગુજરાતીમાં ‘ક’ લખીએ તો તેના એકદમ સ્પષ્ટ ઉ-
ચ્ચાર થઈ શકેછે, પણ અવરતામાં જો ૭ લખીએ તો તેની
પાસે » લખવા વગર ‘ક’ કરીને સ્પષ્ટ ઉચ્ચાર થઈ શકવા-
નો નથી, માટે શિક્ષકે છોકરાઓને મૂળાક્ષરો શીખવવ.

પછી એ ગામદ ઉપર પુષ્કળ ધ્યાન આપવું. શિક્ષકે પોતે જૂદા જૂદા અક્ષરો છૂટા અથવા ભિન્ના લખીને તેનો છોકરાંઓ પાસે ઉચ્ચાર કરાવવો. જેમકે, શિક્ષકે 'ક' 'ખ' એ પ્રમાણે લખીને છોકરાંઓને ઉચ્ચાર કરવાને કહેવું. છોકરાંઓને ગુજરાતી અક્ષર વાંચી જવાની જેમ તેવ હોયછે, તેમ તેઓ ઉપર કહેલા 'ક' 'ખ' શબ્દનો ઉચ્ચાર 'ખરક' કરીને કરશે, તેજ વખતે શિક્ષકે તેમને કહેવું કે તમને 'ક-ખ' (ક, કા) ના પદમાં કેમ શીખવ્યું છે. હ ની પાસે 'ક' લખીએ તો ત્યાંસુ'ની તેનો ઉચ્ચાર 'ખ' કરીને થાય નહીં; માટે જ્યારે કોઈ પણ વ્યંજનની પાસે સ્વર હોય નહીં ત્યારે તેને પાસેના પદ સાથે જોડી નાખવો; અને આ દાખલામાં હ ની પાસે 'ક' '૩' પદ આવેલું છે માટે તેઓને જોડી નાખીને 'ખ' કરીને ઉચ્ચાર કરવો. 'ખી' એ કે જો કોઈ વ્યંજનની પાસે સ્વર આવ્યો હોય તો તે વ્યંજન અને સ્વરનો છૂટો છૂટો ઉચ્ચાર કરવો નહીં, પણ તે બંનેને સાથે જોડી નાખવો; જેમકે, જો આવેલે 'ક' 'કો' લખીએ તો તેનો ઉચ્ચાર 'કઓ' એ પ્રમાણે છૂટો છૂટો નહીં પણ સાથે જોડીને 'કો' કરવો. પણ જો એક વ્યંજનની પાછે એક સ્વર આવતા પછી તરત બીજો સ્વર આવે તો પહેલા સ્વરને વ્યંજન સાથે જોડી નાખવો અને બીજા સ્વરનો છૂટો ઉચ્ચાર કરવો; જેમકે, જો 'ગાઉ' શબ્દમાં હ ની પાસે 'ક' અને 'ખ' સ્વર આવ્યા છે, તો હ ને 'ક' સાથે જોડીને 'કહ' 'ગા' કરવો અને 'ખ' છૂટો વાંચવો; એ પ્રમાણે જો નો ઉચ્ચાર 'ગાઉ' કરવો, ઇત્યાદિ.

શીખનારને વાંચવાનો મહાવેરો પાડવાને માટે આ ચોપડીમાં જે અભ્યાસ પાઠ આપ્યા છે તેમાંનો એકેકો

શબ્દ છૂટો શિક્ષકે પોતે લખી બતાવીને છોકરાંઓ પાસે ઉચ્ચાર કરાવવો, અને તેમજ પોતે બોલીને છોકરાંઓ પાસે લખાવવો.

૧. 'લ' એ અક્ષર અવસ્થાનો નથી તેથી તેને અવસ્થાની આરાખડીમાં આપ્યો નથી—પણ એ અક્ષર પાજંદ બાપા કે જેમાં આપણી ઘણીખરી બંદગીએના દીવાયા લખાયા છે તેમાં વપરાય છે, તેથી એ અક્ષર અને તેનો ઉચ્ચાર જ્યારે છોકરાંઓને અવસ્થા વંચતા આવડે ત્યારે જણાવવો.

 અવસ્થાતું લખાણ તથા વંચાણ જમાણા હાથ ઉપરથી થાયછે.

 “ ” એવી નીશાણી વચ્ચે થયલું લખાણ પાજંદ બાપાને લગતું જાણવું.

૯

અવસ્તાના મૂળાક્ષરો.

સ્વર તથા સંધિસ્વર.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.	વ્યંજન.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.
અ	અ	ક	ક
આ	આ	ખ	ખ
ઇ	ઇ (હ્રસ્વ)	ગ	ગ
ઈ	ઈ (દીર્ઘ)	ઘ	ઘ
ઉ	ઉ (હ્રસ્વ)	ચ	ચ
ૃ	ૃ (દીર્ઘ)	જ	જ
ઊ	ઊ	ઙ	ઙ
ઋ=ઐ		ટ	ટ
ૠ=ૡ=અઐ		ઠ	ઠ
ઋ	ઋ	ડ	ડ
ૡ	ૡ	ઢ	ઢ
ૢ=ૣ		ધ	ધ
ઋં	ઋં	ન	ન
ૠં	ૠં	ત	ત
ૡં	ૡં	પ	પ
ૢં	ૢં	ફ	ફ
ૣં	ૣં	બ	બ
૤ં	૤ં	ભ	ભ
૥ં	૥ં	મ	મ
૦	૦	ય	ય
૧	૧	ર	ર
૨	૨	લ	લ
૩	૩	વ	વ
૪	૪	શ	શ
૫	૫	ષ	ષ
૬	૬	સ	સ
૭	૭	હ	હ
૮	૮	પ્ર	પ્ર
૯	૯	જ્ઞ	જ્ઞ
૧૦	૧૦	ત્સ	ત્સ
૧૧	૧૧	ત્થ	ત્થ
૧૨	૧૨	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૩	૧૩	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૪	૧૪	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૫	૧૫	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૬	૧૬	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૭	૧૭	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૮	૧૮	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૧૯	૧૯	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૦	૨૦	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૧	૨૧	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૨	૨૨	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૩	૨૩	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૪	૨૪	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૫	૨૫	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૬	૨૬	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૭	૨૭	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૮	૨૮	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૨૯	૨૯	ત્ત્વ	ત્ત્વ
૩૦	૩૦	ત્ત્વ	ત્ત્વ

વ્યંજન.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.	વ્યંજન.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.
૭	પ	»	વ (વચમાં)
૭	ફ	૭	વ (ધં ૦ જ)
૭	ખ	»	સ
૭	મ	»	શ
»	ય (શરૂઆતમાં)	»	પ
»	ય (વચમાં)	»	હ
»	ર	»	ક્ષ
»	વ (શરૂઆતમાં)		

પદ.

૭	૭	૭	૭	»	»
ફ	ક	કી	કિ	કા	ક
૭	૭	»	૭	૭	»
કો	કો	કં	કે	કે	કે
			૭	૭	»
			કાક	કાં	કં

(એજ પ્રમાણે બીજાં પદ લખવાં.)

અભ્યાસ પાઠ પેહલો.

અવસ્થાના શબ્દો.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.	અવસ્થાના શબ્દો.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.
અમ	આઈ	અમ્મ	યિમ્
અદ	ઈમ્	અંત	ઊન
અમ્	અત્	અદ્દમ	અજેમ્
અમ્મ	અક	અમ્મ	અઈતિ
અમ્મ	અહુ	અમ્મ	અખિત
અમ્મ	અહે	અમ્મ	અંચ
અમ્મ	અમ્મ	અમ્મ	અકષ
અમ્મ	આઅત્	અમ્મ	અન્ય
અમ્મ	ઇથ		

અભ્યાસ પાઠ બીજો.

અવસ્થાના શબ્દો.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.	અવસ્થાના શબ્દો.	ગુજરાતીમાં ઉચ્ચાર.
અમ્મ	ઉમ્મ	અમ્મ	અહમા
અમ્મ	ઉમ્મ	અમ્મ	આયુમ
અમ્મ	ઉશતા	અમ્મ	નિંચા

અવસ્તાના	ગુજરાતીમાં	અવસ્તાના	ગુજરાતીમાં
શબ્દો.	ઉચ્ચાર.	શબ્દો.	ઉચ્ચાર.
મગી, મ	અઉર્વ	દી, મજી	ધર્ષરે
ફી, ભમ	અહુરો	મગી, મજી	ધર્ષકશી
દી, મજી	અંતરે	મગી, મજી	ઉક્ષત
મગી, મજી	કકરે	મગી, મજી	મજી
મજી, મજી	કંગરે	મજી, મજી	અહમાઇ
મજી, મજી	આંગરે	મગી, મજી	કુક્ષ
મજી, મજી	આકરે	મજી, મજી	યયાક
મજી, મજી	આકંગરે	મજી, મજી	અરમાંસ
મગી, મજી	આતરે	મગી, મજી	ઉક્ષદાન
મજી, મજી	આક્ષિત	મગી, મજી	ઐરેનાઉમ
મજી, મજી	આચ્ચ	મગી, મજી	અજોધશી

અભ્યાસ યાઠ ત્રીજા.

અવસ્તાના	ગુજરાતીમાં	અવસ્તાના	ગુજરાતીમાં
શબ્દો.	ઉચ્ચાર.	શબ્દો.	ઉચ્ચાર.
મગી, મજી	ઉપધરિ	મગી, મજી	ઉવોતાઇશી
મગી, મજી	આકેરેતિશી	મગી, મજી	અસ્તૂધતિશી

અવસ્તાના ગુજરાતીમાં
 રાખ્દો. ઉચ્ચાર.
 અભરમ્ મનંગ્હા
 મગ્ધરમ્ અંગ્હિતશ
 હૈભ્રમ્ ક્ષમ્
 હ્મ્ દ્રેવાઠ
 હ્રમ્ વંગુહીમ્
 મ્મ્ વૈશત્
 મ્મ્ મવધતે
 અભ્રમ્ સેંગ્હા
 મ્મ્ તરોધદીતે
 હૈમ્ વાસ્તારૈમ્

અવસ્તાના ગુજરાતીમાં
 રાખ્દો. ઉચ્ચાર.
 મ્મ્ દનકમ્
 મ્મ્ રકયકન
 મ્મ્ મધન્યેતશ
 -મ્મ્
 મ્મ્ દીદૈષતા
 -મ્મ્
 મ્મ્ તિમ્બયંતત્
 -મ્મ્
 હૈમ્ અસ્ત્વદ્યામ્

မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း

(၁) မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း

မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း
 မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း
 မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း

(၂) မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း

မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း
 မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း
 မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း
 မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း
 မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း မေ့သတိမရဘဲ နေထိုင်ခြင်း

ဝှဉ်ကလံ မဉ်-မဉ်ကလံ မဉ်ကလံ မဉ်ကလံ
 -မဉ်ကလံ မဉ်ကလံ မဉ်ကလံ မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ

-မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 -မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 (၇) ၀ မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ

(၁၇၂ ၁၁၃ ၁၁၄)

.မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ (၈)
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 -မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 -မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ
 .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ .မဉ်ကလံ

-၆၁) . နေ့၌မညမ . နေ့မ . နေ့မသတိမ . နေ့
 . မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 (၇) နေ့၌မညမ . နေ့မသတိမ . မညမသတိမ

• နေ့၌မညမ . မညမသတိမ (၆)
 (၇) နေ့၌မညမ . မညမသတိမ
 (၇) နေ့၌မညမ . မညမသတိမ

• မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ (၇၀)
 • မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 - မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 • မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 - မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 - မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 • မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 - မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 - မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 - မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ
 (၇) နေ့၌မညမ . မညမသတိမ

- မညမသတိမ . မညမသတိမ (၇၇)
 • မညမသတိမ . မညမသတိမ . မညမသတိမ

(त्राण वार पढवुं.)

(૧૪) સરોષ બાજ.

[illegible]

૨૬

જરથોશતી ધર્મ ઝોધ.

પાઠમાળા.

પેહેલી ચોંપડી.

બ નામે ઇન્દ.

(૧) ‘અર્ષેમ્ વૉહૂ’ નો સાર.

અશોધ સર્વેથી નફ દાલત છે. અશોધન ખરું સુખ છે, માટે જે માણસ અશોધથી ચાલીને ઉત્તમ નેકીનાં કાંમ કરેછે તેનેજ ખરું સુખ મળેછે.

પાઠ ૧.

અશોધ—ભાગ ૧.

અશોધ આપણો ધર્મ છે. અશોધનો અર્થ ચોખ્ખાઇ થાયછે. ચોખ્ખાઇ બે જાતની હોયછે,—એક શરીરની ચોખ્ખાઇ અને બીજી મનની ચોખ્ખાઇ. જે માણસનું શરીર અને મન બંને ચોખ્ખાં હોયછે, અને જે નેકીનાં કામ કરેછે તેનેજ અશો કહી શકાય છે. અશોધ ખરું ધન છે.

અશોધ વિનાની સઘળી દોલત ઝોટી છે; કારણ કે અશોધ વિના ખર્ચ અને હમેશનું સુખ ખરીદી શકાતું નથી. અશો માણસની દોલત ને અશોધ છે તે સોનાં, રૂપાં, જરૂર મેવેરાત કરતાં ઘણી કિમતી અને ઉપયોગી છે. તે દોલતનો કદી નાશ થતો નથી. તે કદી ચોરાઈ જતી નથી, અથવા ઓછી થતી નથી. તે દોલત વાપરવાથી આપણે કદાપિ ખુંડાં અને પાપી કામો કરી શકતા નથી. તે હમેશાં નેકીનાં એટલે સારાં કામ કરવાની આપણને રૂડી સમજ આપે છે. અને નેકીનાં કામ કરીએ તોજ આપણને ખર્ચ સુખ મળી શકે છે.

પાઠ ૨.

અશોધ—ભાગ ૨.

અશોધ ખર્ચ સુખની દોલત છે. અશોધ વગર માણસ પીડા ભોગવે છે. અને તેમજ ને માણસ અશોધવાળું હોય પણ તે પોતાની અશોધનો ઘટતો ઉપયોગ નહીં કરતું હોય તો તેખી એક સૂમની માફક કંગાલ રહે છે. અશોધની દોલતનો ખર્ચ કરવાથીજ, એટલે અશોધ શીખીને નેકીનાં કામ કરવાથીજ, માણસનું કલ્યાણ થાય છે. એક માણસ પાસે અશોધની દોલત ગમે એટલી હોય પણ તે દોલત જ્યાં લગી તે વાપરે નહીં ત્યાં લગી તે તેને કાંઈ ગુણ કરવી નથી. ધન સંઘરી રાખનાર સૂમ કંગાલ રહે છે. તેમજ અશોધની દોલતવાળું માણસ અશોધની સમજ પ્રમાણે ચાલીને સારાં કામ કરતું નથી તો તે કંગાલ રહે છે.

પૈસાની દોલત કેટલીએક વખતે સુખનું સાંધન થઈ પડે છે ખર્ચ, પણ તેમાંથી ઘણી વખતે દુઃખનું પરિણામ

નીપજવાનો ભય રહેછે. અશોષની દોલત વાપરવાથી કદી દુઃખનો સંભવ નથી, પૈસાની દોલત હમેશાં આપણી સાથે રહેતી નથી, પણ અશોષની દોલત હમેશે હમેશ સુધી આપણી સાથે રહેછે, અને તે વાપરવાથી આપણને ધણો ફાયદો થાયછે. વલી અશોષની દોલત જેમ જેમ ખરચાય છે તેમ તેમ તેમાં જરૂર વધારે થતો જાયછે ; એટલે જો આપણે એક સારું કામ કરીએ છીએ અને તેથી આપણને ફાયદો થાયછે તો ખીજાં વધારે સારાં કામ કરવાની આપણને ઉલટ આવેછે, અને આપણી અશોષમાં ઉમેરો થાયછે.

પાઠ ૩.

અશોષ—ભાગ ૩.

શરીરની ચોખ્ખાઈ.

શરીરને ધૂળ કરનારી ચીજથી દૂર રહીએ તેમાં શરીરની ચોખ્ખાઈ છે. શરીરને ધૂળ, મટાકું અથવા નજસ કે ગંદવાડ ભરેલી ચીજ લાગી રહેવાથી નાપાકો એટલે રોગ અને હુકસાન થાયછે. માટે છોકરાંઓનો ધર્મ છે કે શરીરને રોગ ન થાય તેટલા ગાટે પોતે સુધડાઈથી ફરવું, અને ગદાં છોકરાંની સોખત કરવી નહીં. નજસાઈમાં ફરવું નહીં. શરીરને રોગીજટ હવા અથવા ડોઢખી રોગીજટ ચીજ લાગવા દેવી નહીં, અને લાગી હોય તો તરત સારી પેંડે ઘોષને શરીરને સાફ કરવું. શરીરને ઘણું ઉધાડું રાખવું નહીં. કપડાં વગર ફરવું નહીં. કપડાં મેલાં કરવાં નહીં. મેલાં લૂગડાં શરીર ઉપર રાખવાં નહીં. ઘણું ખાવાની ટેવ રાખવી નહીં. કેશી વસતુ વાપરવી નહીં. ચોખ્ખી હવામાં ફરવું. સરદી

અથવા ભિનાશ વાલી જગામાં બેસવું નહીં, કેમજે દુઃખ થાય. અને જો આપણી મૂરખામતથી શનાને દુઃખ થાય, આપણે પીડા ભોગવીએ, અને આપણી ઉમર ટુંકી થાય, તો આપણને પાપ લાગે.

પાઠ ૪.

અરોઘ—ભાગ ૪.

મનની ચોખ્ખાઈ—ભાગ ૧.

જેમ સુઘડાઈથી રહીને શરીર ચોખ્ખુ ગણવાની આપણી ફરજ છે, તેમજ સદાચરણથી ચાલીને મનને ચોખ્ખું રાખવું ઘટેછે. કારણ કે શરીર અને મન બંને ચોખ્ખાં હોય તોજ આપણી જીંદગી લાંબી થાયજે, અને આપણે ધણું સુખ ભોગવીએ છીએ. એક ઝાડનો છોડ બહારથી ગમે એવો સુંદર દેખાવનો અને દિલપસંદ હોય, પણ તેનાં મૂળમાં જો સળો દાખલ થયો હોય તો તે છોડ થોડા વખતમાં કરમાઈને મરી જાયજે. તેમજ માણસનું શરીર ગમે એવાં સુંદર દેખાવનું અને સ્વચ્છ રાખવું હોય, પણ તેના મનમાં જો બદીનો સળો પેડા હોયજે તો તે થોડા વખતમાં પીડા ભોગવીને, પેલા છોડની માફક, તે સળાનો ભોગ થઈ પડેજે, તેથી જો શરીર ચોખ્ખું હોય પણ તેની અંદરનું મન ગડલું હોય તો આપણું કારજ સરવું નથી; માટે જેમ શરીર તેમજ મન એ બંનેને એકે વખતે ચોખ્ખાં રાખવાં ઘટે છે.

મનની અને શરીરની ચોખ્ખાઈના કાયદા, આપણે પવિત્ર ધર્મ, કે જે માણસ જાતને હમેશના પૂરતાં સુખનો

માર્ગ બતાવવાને જોઈએ મોકલ્યો છે, તેમાં ખુશલી રીતે સમજાવ્યા છે. અને એ આપણા ધર્મ પ્રમાણે શરીર અને મનની ચોખ્ખાઈ ‘હુમન’ એટલે સારા વિચાર, ‘હૂમ્ત’ એટલે રૂડાં વચન, અને ‘ફૂર્શત’ એટલે નેક કામ, એ ત્રણ મૂલ શુદ્ધો ઉપર આધાર રાખે છે.

જમીન ખેડીને ખી વાવે નહીં તો ધાન્ય પાકે નહીં, તેમ મન ખેડીને રૂડી શીખામણુ સે નહીં તો નેકીનાં ફળ પેદા થાય નહીં. માટે ઉસ્તાદ અને માઆપ આપણને અ-રોહની જે સારી શીખામણુ દે તે સાંભળી, મુમજીને તે માફક આપણે ચાલીએ તોજ આપણું શરીર અને મન ચોખ્ખાં થાય, આપણથી નેકીના કામ બને, અને આપણે સુખી થઈએ.

પાઠ ૫.

અરોહ—ભાગ ૫.

મનની ચોખ્ખાઈ—ભાગ ૨.

સઘડા વિદ્વાનોનો નામાંકિત ઉસ્તાદ આપણો પેગાં મખર અશો જરથોશ્ત થઈ ગયો છે, તેણે એવો બોધ દી-વારે કે મન ચોખ્ખું રાખવું હોય તો માણસે સદા સાચું બોલવું. કદી જૂઠું બોલવું નહીં. સાચાંની સોચત કરવી. જૂઠાંની સોડે જવું નહીં. ચોખ્ખી દીઆનત રાખવી. ચોરી કરવી નહીં; ચોરીનો માલ લેવો નહીં. સૌની સાથે હળી-મળીને ચાલવું. કજીઓ કંકાસ કરવો નહીં; ગાળાગાળી કરવી નહીં. ઉસ્તાદ તથા માઆપની તાબેદારી કરવી તેઓની સામે બોલવું નહીં. સૌની સાથે સલૂકાઈ રાખવી. કોઈને

અપમાન કરવું નહીં. સપ્પાવત કરવી; સૌનુ ભલું ધરવું.
કોઈનું ખુરું ચાલવું નહીં; કોઈને પીડા કરવી નહીં; દુઃખી
ઉપર દયા આણવી; એક જીજ્ઞાને સારાં કામમાં મદદ કરવી.
નમનતાઈ રાખવી. મગરૂરી કરવી નહીં; ગુસ્સો કરવો નહીં.
હીનો રાખવો નહીં. વિદ્યા ભણવી. અમ્માની રહેવું નહીં.
ઉદ્દોગી થવું, આજસ કરવી નહીં. સખ્તરી રાખવી. ના-
ઉમેદ થવું નહીં. તમામ ચીજનો ઘટતો ઉપયોગ કરવો.
જાયોગી ચીજને ગુમાવી દેવી નહીં. આપણી હાલત સુધા-
રવાને વાજખી ઉપાય કરવા. કરજ કરવું નહીં, ઈત્યાદી. એ
પ્રમાણે જો બાળકો તમે ચાલશે તો ખરેખર સુખી થશે.
અને જો એ શીખામણોથી ઉલટાં ચાલશે તો ખચીત
તમને બારે પડતાવો થશે.

(૨) ‘યથા અર્હુ વર્ધયે’ નો સાર.

જોદાની ખુશી હતી કે માણસ અશોઈથી ચાલે
એટલે રૂઢી બુદ્ધિનાં કામ કરે અને સુખી થાય, તેથી
આપણુ ઈનસાન જાતને અશોઈ શીખવવાને તેણે અ-
શો જરથોશતને મોકલ્યો. કારણ કે જેમ ખાવાપીવાથી
શરીરનું પોષણ થાયછે, તેમ અશોઈથી આપણાં રૂહ
એટલે આત્માનું પોષણ થાયછે. અને જો ખાવાપીવાનું
ન હોય તો આપણું શરીર દુઃખી થાય, તેમ જો અશોઈ
ન હોય તો આપણું રૂહ હંમેશ દરિદ્ર રહે. અને રૂહ દ-
રિદ્ર રહે તો આપણને કદી ખરું સુખ મળે નહીં. માટે

જે અશો જરથોશત જેવા મહાપુરુષને આપણા રૂઢની પ્રતિપાળ કરવાને ઓદાએ મોકલ્યો નહીં હોતે તો આપણું જીવતર ફેકટ ગણાતે; કારણ કે તે વગર આપણને હ-મેશાં પીડા ભોગવવી પડતે.

પાઠ ૬.

સઘળી ચીજનો સખખ ઓદા છે—ભાગ ૧.

સઘળી ચીજનો સખખ હોય છે. તમે જે બાંક ઉપર બેઠાં છો, તે બાંક શાનો બન્યો છે? અને દોણે બનાવ્યો છે? બાંક લાકડાંનો બન્યો છે, અને સુયારે પોતાની કાસીગરીથી લાકડાંના કકડા કરી, તેઓને ગોઠવીને બાંક બનાવ્યો છે. જંગલમાં માટાં ઝાડ ઉગેછે તેને કાપીને પછી તેણું લાકડું સુયાર પોતાના કામમાં વાપરેછે. ઝાડ પોતાની મેળે થતાં નથી. જમીનમાં ખી જાવીએ તોજ તે ચોકસ મુદતે ઉધરી ઉધરીને મોડું ઝાડ થાય. હવે જેમ બાંક લાકડાંનો બન્યો, લાકડું ઝાડનું બન્યું, અને ઝાડ ખીના ઉધરવાથી બન્યું, તેમ ખીનો ઉધરભાવ કોઈ સખખથી બનવો જોઈએ. તે સખખ કુદરતના કાયદા છે. અને તે કાયદાનો બાંધનાર અને અનાવનાર ઓદા છે.

પાઠ ૭.

સઘળી ચીજનો સખખ ઓદા છે—ભાગ ૨.

ઓદાએ કુદરતના કાયદા બાંધીને ચાલુ રાખ્યા નહીં હોતે તો પેલું ખી ઉધરીને ઝાડ થતે નહીં, અને બાંક

બનાવવાનું લાકડું મળતે નહીં. તમે જે બાંક ઉપર બેઠાં છો તે સુધારે બનાવ્યો છે ખરો, પણ બોદાએ જો બીને ઉધારીને ઢાડ ઉગાડ્યું નહીં હંતે તો સુધાર શાનો બાંક બનાવતે ? સુધાર લાકડું પેદા કરી શકતે નહી. સઘળી ચીજને બનાવનાર અને પેદા થવાનો આધાર બોદાએ બાંધેલા કુદરતના કાયદાએ ઉપર છે, તેથી જેમ લાકડાંનો તેમજ કુદરતની સઘળી ચીજોનો બનાવનાર અને પેદા કરનાર બોદા છે. આપણે આ પૃથ્વી ઉપર રહીએ છીએ તેમાંની સઘળી ચીજો જેવી કે હવા, પાણી, આતશ, મીઠી, ઢાડપાન, ખણીજ પદાર્થ, માણસ, અને બીજાં પ્રાણી, એ સઘળું, અને એ વતરોગે આસમાન ઉપરના બીજા હજારો ગોળાઓ, જેવા કે સૂરજ, ચંદ્ર, અને અગણિત સેતારાઓ, તથા બીજા ધણીએક ચીજો કે જે આપણે જોઈ અથવા જાણી શકતાં નથી તે સૌ બોદાએજ બનાવી છે.

હવા, પાણી, મીઠી, એવી એવી ચીજો જો બોદાએ બનાવી હતે નહીં તો તે ચીજો કાંઈ આપણથી બની શકતે નહીં; અને એ ચીજો વગર આપણને ચાલે નહીં, તેથી આપણ લગારે જીવી શકતે નહીં. એટલુંજ નહીં, પણ એ ચીજો વગર આપણ માણસજાત બની શકતે નહીં. માટે સઘળી જગતનો બનાવનાર અને ચલાવનાર એકલો બોદા છે, અને તેટલા માટે તેજ સઘળી ચીજનો ધણી છે. અને આપણનેખી તેણેજ બનાવ્યાં છે, ત્યારે આપણે ધણી-બી તેજ છે.

જોદાની કૃપા—માજદીઅસ્તી દીન.

જોદા આપણો માલિક છે, માટે તેની મરજી માફક આપણને ચાલવું જોઈએ. જોદાની ખુશી શું છે તે આપણી દીન અથવા ધર્મનાં પુસ્તકમાં જાણાવી છે. એ દીન અથવા ધર્મ એકલા જોદાને બજવાનું શીખવે છે, તેને ‘માજદીઅસ્તી દીન’ કહે છે. આપણી દીન ‘માજદીઅસ્તી’ એટલે એક જોદાને જાનવાની છે. તેમાંનાં સઘળાં ફરમાનો આપણે માણસ જાતનાં કલ્યાણને માટેનાં છે. આપણે માણસ જાતને માટે શું ભૂલું છે, અને શું નુકસાનકારક છે, તે જોણે આપણને તથા ખીજી સઘળી પેઢાયશને બનાવી છે તેજ એકલો જાણે છે. તે વગર ખીજો કોઈ જાણી શકતો નથી. અને તે જ જાણે છે તે જો આપણને જાણાવે નહીં તો આપણે આપણા અધુરા વિચાર પ્રમાણે આપણું સુખ શોધવામાં ફેરબીએક વખતે ભૂલ કરીએ, અને તેથી સુખી થવાને બદલે સામાં દુઃખી થઈએ. માટે જોદાએ આપણી ઉપર મેડેરખાની કરીને આપણાં ખરાં સુખના જે કાયદાઓ આપણી માજદીઅસ્તી દીનમાં જાહેર કરીને અશો જરથોશતની મારફતે આપણને જાણાવ્યા છે તે કાયદાઓ પ્રમાણે જો આપણે ચાલશું તો કદી ભૂલ કરીશું નહીં, અથવા દુઃખી થઈશું નહીં.

માજદીઅરની દીન શીખવાની અને પાળવાની

માણસની ફરજ.

ખોટું કરવાથી હમેશાં દુઃખ થાય છે. વળી એક ચીજ ખોટી છે એવું જ્યાં સુધી આપણે જાણીએ નહીં, ત્યાં સુધી તે ચીજ કરવામાં આપણને દોષ લાગતો નથી. પણ જ્યારે આપણે જાણીએ કે અમુક કામ કરવું ખોટું છે, તે છતાં જો આપણે તે કામ કરીએ અને દુઃખી થઈએ, તો આપણે પાપી હરીએ છીએ; એટલે જો આપણાં હિતને માટે, આપણને તે કામ ન કરવાની શીખામાણુ હીંચીએ, તેના કોપ અને શિક્ષાને લાભક થઈએ છીએ. તેજ પ્રમાણે ખોદાએ જે ખૂંખોટું સમજવાની દીન આપણાં ભલાંને માટે મોકલ્યો છે તેની ખુખી આપણે જાણીએ તે છતાં આપણે તે પ્રમાણે ચાલીએ નહીં તો ખોદા આપણા ઉપર કોપે છે, અને આપણે હેરાન થઈએ છીએ. માટે સર્વે ધનસાન જાતની ખોદાના ફરમાન પ્રમાણે ચાલવાની, એટલે માજદીઅરની દીન શીખવાની અને પાળવાની પેહલી ફરજ છે. આપણી ભલી માજદીઅરની દીન અશો જરથોશત ખોદાની તરફથી લાવ્યો છે, તેથી તેને ‘માજદીઅરની જરથોશતી,’ એટલે એક ખોદાને માનવાની જરથોશત પેગામબરે શીખવેલી દીન કહે છે. પેગામબરનો અર્થ સંદેશો લાવનાર થાય છે; અને મુખ્ય કરીને ખોદાની તરફના ફરમાન આ દુનિઆમાં જાહેર કરનાર મહા બુદ્ધિવાન અશો અને પરહેજગાર પુરુષને પેગામબર કહે છે.

અશો જરયોશતનો એહેવાલ—ભાગ ૧.

આપણો પેગામબર અશો જરયોશત ‘ધરાણવેજ’ નામના એક મુલકમાં આવેલાં ‘રએ’ શેહેરમાં જન્મયો હતો. તે ‘સ્પિતમ’ નામના એક નામાંકિત પુરુષનાં નામથી ઓળખાતાં એક નામીયાં ખાનદાનનો હતો. તેના આપનું નામ ‘પોરોશરપ’ હતું. તેણે ઘણી નાની ઉમરથી વિદ્યાભ્યાસ કરવાનું શરૂ કરીયું, અને પોતાના વખતમાં જણાયલાં સઘળાં શાસ્ત્રોનો પૂરતો અભ્યાસ કરીધો હતો. પણ તેટલી કેળવણીથી સંતોષ ન પામીને, તેણે ખીજું વધારે જ્ઞાન મેળવવાની આદેશ કરીધી. તે પોતાનું ઘરબાર છોડી દઈને ઘણાં એક વરસ સુધી એકાંતવાસમાં જઈ વસ્યો, અને પોતે જે જ્ઞાન મેળવ્યું હતું તેનાં, તથા પોતાની અતિશય અપજ મન શક્તિનાં બળથી, તે ઓદાની કુદરતનો અભ્યાસ કરવા મંડ્યો. તે અભ્યાસ કરવાથી કુદરતની સઘળી પેદાયશમાં જે કાયદાઓ પ્રથમથી ચાલુ છે તેઓનું, તથા તે કાયદાઓ ચાલુ રહેવાથી જે સઘળી ખુશીઓ નીપજ છે તેઓનું તેને જ્ઞાન થયું.

કુદરતના કાયદાઓનું જ્ઞાન થવા ઉપરથી, તે કાયદા ખાંધનાર અને ચલાવનાર ઓદાનાં અપાર બળ અને સંપૂર્ણ જ્ઞાનનો અશો જરયોશતને વિચાર આવ્યો. તેણે જાણ્યું કે આપણો તથા સઘળી જગતનો પેદા કરનાર ઓદા અનંત જ્ઞાનવાળો છે, તેથી તેણે આપણને બનાવવામાં અશોઈથી ચાલવાની જે સૌથી પેહેલી શુભ નેમ રાખી છે તે નેમ પ્રમાણે ચાલવાથીજ આપણે તેનો ધ્યાર મેળવી

શકીએ; અને તેનો ખ્યાર આપણી ઉપર નહીં હોય તો આપણે કદી સુખી થઈએ નહીં. એ પ્રમાણેનું જ્ઞાન થવા પછી, તેનું મન ધણું બળવાન થયું, અને તે એવો તો અશો અને પરહેજગાર બન્યો કે તેને જોદાની તરફથી ગેળી આગાહી મળવા લાગી, અને જોદાની ખુશી શું છે તે તેને પોતાની મેળે જાણવા લાગ્યું. એવું ભલું મન કે જેને આપણે ‘બેહમન’ કહીએ છીએ તે, તથા જોદાની તરફની ગેળી આગાહી કે જેને ‘સરોષ’ કહે છે તે બંનેની મદદથી તેણે પોતાનાં મનની આંખે જોદાને જોયો, તેના હુકમો સાંભળ્યા, અને આપણી ભલી માજદીઅરની દીન આપણાં કસ્યાણને માટે આ દુનિઆમાં જાહેર કરી. અને એ પ્રમાણે ‘યથા અહ વધર્યો’ માં જણાવેલી, અશો જરથોશતને આ દુનિઆમાં પેગામબર કરીને મોકલવાની જોદાની સૌથી પહેલી નેમ તેણે પૂરતી રીતે પાર પાડી. તેનાં જેવું બુદ્ધિવાન અને પરહેજગાર મન(બેહમન) આજ સુધી કોઈનું થયું નથી અને હવે પછી થશે પણ નહીં.

પાઠ ૧૧.

અશો જરથોશતનો એહેવાલ—ભાગ ૨.

માજદીઅરની જરથોશતી દીનનું ખરાપણું.

જોદાએ અશો જરથોશતને માજદીઅરની દીન આપીને મોકલ્યો, તેવોજ તે ઇરાણના શાહ ‘કમ્મે ગુશતારપ’ ની આગળ આવ્યો, અને પોતે જે દીન લાવ્યો હતો તે વિષે પાદશાહને વાકેફ કરી. પાદશાહ તથા તેના દરબારીઓ અશો જરથોશતનાં ઉત્તમ જ્ઞાનથી એવા તો અજબ થયા

કે તેઓએ તેની દીનમાં શું છે તે જાણવાની ઇચ્છા કીધી. અશો જરથોશતે તેઓને કહ્યું કે હું મારી દીન જાદાની તરફથી લાઘ્યો છું, અને મારી મતલબ એજ છે કે, એ દીનનાં ફરમાનેની ખુબી માણસ પોતાને કાંને સંબલ અફલથી પીછાણે, અને પછી એ દીન પાળે. મારી મતલબ કાંઈ એવી નથી કે, હું જે તમને કહું તે ઝટ માની દેવો જોડે હું મારી દીન જાદાની તરફથી લાઘ્યો છું, તોપણ તમારી તે વિષે ખાતરી થવી જોઈએ. માટે હું જે કહું છું તે ઉપર વિચાર કરો. અને વિચાર કરવાથી તમારી ખાતરી થાય કે મારી દીન પ્રમાણે ચાલવામાં તમારું ખરું કલ્યાણ થશે તોજ તમે મારી દીન ઉપર હમાન લાવજો. એવું સાંભળીને પાદશાહે દેશ દેશના બહોળા માણસોને ખાસ નોતર કરીને પોતાની દરબારમાં ભેગા કીધા, અને તેઓ પાસે અશો જરથોશતની દીનની તપાસ કરાવી. અશો જરથોશતે તેઓની સાથે ગંભીરાઈથી તકરાર કરીને પોતાની દીનનું ખરાપણું સાબિત કરી આપ્યું; તથા પાદશાહ પેહોંચે અને પછી તેની રાણી અને પછી તેના દીકરાઓ, એની દીન પ્રમાણે ચાલવાને કબૂલ થયાં. પેહોંચાં તેઓએ પોતે માજદી-અસ્તી જરથોશતી દીન કબૂલ કીધી, અને પછી મુઘળાં લોકોને તે દીનની ખુબી સમજાવવામાં અશો જરથોશતને મદદ કીધી, તેથી થોડા વખતમાં દેશદેશ માજદીઅસ્તી જરથોશતી દીનનો ફેલાવો થઈ ગયો. એવી રીતે આગળા વિદ્વાનોની ખારીક તપાસ ઉપરથી આપણી દીન ચાલુ થઈ છે. અને હાલમાં પણ સઘળા પ્રમાણીક વિદ્વાન પુરોણું એવુંજ ખાતરી ભરેલું મત છે કે આપણી માજદીઅસ્તી જરથોશતી દીન એજ ખરેખરી બહી દીન છે.

ખોદાની મહાશક્તિ વિષે.

આપણી બધી માજદીઆરની દીનમાં ખોદાને ‘અ-
હુર મજદ’ એટલે સઘળી જગતનો બનાવનાર, મહા બળ-
વાન હસ્તીનો સાહેબ, એવા શબ્દોથી જાણાવ્યો છે. ખોદા
કેવો છે તે આપણે જોઈ શકતાં નથી. પણ ખોદાની પેદા
કીધેલી કુદરતના માન ઉપરથી, અને ખોદાની તરફથી મળે-
લી ગેમ્પી આગાહીઓ ઉપરથી, તેની મહાશક્તિ વિષે અથો
જરથોશતે જે આપણને બોધ આપ્યોછે, તે ઉપરથી ખોદાના
ગુણો વીશે આપણને જોઈતો વિચાર આવી શકેછે. અથો
જરથોશત કહેછે કે,—ખોદા હમેથે હમેથ સુધી રહેનારો છે,
તેનો જન્મ નથી તથા તેનો છેડોગી નથી. તેજેજ સૌને પેદા કી-
ધાં હતાં, તેજ હાલમાં પેદા કરેછે, અને હવે પછીગી તેજ પેદા
કરથે. તે અતિથે માની છે. તેના માનનું માપ કોઈથી થઈ
શકે નહીં. તે પોતે અથો છે. તથા જેઓ અથોઈથી ચાલેછે
તેઓને તે ધણો પસંદ કરેછે, અને તેઓને આ જીંદગીમાં ત-
થા હવે પછીની જીંદગીમાં ધણું સુખ આપેછે. તે પોતાની
મરજીમાં આવે તેવી રીતે હકુમત ચલાવેછે. તેની મરજીને
આડે આવનાર કોઈ નથી. તે પોતે જે ચાહેજે તે કરેછે.
પણ તે કદી ખોટું કામ કરતો નથી. તે અતિથે નૂરી છે,
અને સૂરજ, ચંદ્ર, તારાઓને ચળકતા તથા રોશન તેજેજ
કીધાછે. આપણને તથા આદુનિઆની બીજી સઘળી ચી-
જોને તેજેજ બનાવીછે. તે સૌનો ધનસાફ કરનાર છે. પાણી
તથા જૂઠાં માણસને તેજ શિક્ષા કરેછે. તે જેમ સવાબ અ-
થવા પુણનાં કામ કરનારને ધણો ચાહેછે, તેમ તે ગુનાહના

અથવા ખોટાં કામ કરનારને ઘણો ધિકારેછે. તે સર્વેથી ખુલ્લંદ, સર્વેથી નેક અને સર્વેથી મોટો છે. તે સર્વેથી અકલમંદ, સર્વેથી પ્રમાણિક અને સર્વેથી ચઢતો છે. તે ગેખી છે, એટલે તે આપણને દેખાતો નથી, પણ આપણે જે વિચારીએ, ખોલીએ અને કરીએ તે સઘળું તે જુવેછે અને જાણેછે. ખોદાના એવા એવા ઘણાએક ગુણો અશી જરથોશતે આપણને શીખવ્યાછે.

(૩) 'કેમના મજદાર' નો સાર.

ઓ અહુરમજદ ખોદા ! દુનિઆમાં અશોધના વધારો તારા 'એહમન' અને 'આદર' થી થાય છે. 'એહમન' થી માણસને ખાલેસ બુદ્ધિ મળી શકે છે. અને 'આદર' થી માણસ ઘરખારનું સુખ ભોગવી શકેછે. એ બંનેની મદદથી માણસ બદીને તજીને અશોધની રાહ ઉપર ચાલવાને શક્તિવાન થાયછે. અને એઓની મદદ વિના તે જરૂર દુનિઆઈ લોભ લાલચમાં રૂસી પડીને ખુરાં કામ કરેછે. માટે એ 'એહમન' અને 'આદર' વિષે માજદીઅસની દીનમાં તેં જે જ્ઞાન આપ્યું છે તે હું પૂરતી રીતે શીખું એવી તું મને રૂડી સમજ આપ. ઓ ખોદા ! તું મારી ઉપર એવી મેહરબાની કર કે હું દીન સમજી, બુદ્ધિવાન થઈને મારાં કુટુંબ પરિવાર સાથે સુખ ભોગવું, કે તેમ જો થાય તો મારીથી બદીની સામે લડવાનું બની શકે. બદી દરેક ખરા જરથોશતીની શત્રુ

છે. અને તે શત્રુને મારીને દૂર કરનાર તારી દીનના અ-
જમતી કલામો છે. માટે તે તારી દીનના સખુનોની ખુ-
બી જાણવા સારું તું મને હમેશાં એક એવા દાનાવ દ-
સ્તુરની મદદ આપતો રહે, કે જેના 'ખેહમન' થી, અને
જેની ખુબી ભરેલી ચાલ ચલાણના શુભ ઝોંઘથી મને
તારો 'સરોષ' મળે, અને તારા હુકમો શું છે તે તારા
'સરોષ' ની મારફતે જાણીને હું હમેશાં તારી ખુશીનાં
કામો ઇમાનદારીથી કરતો રહું.

હમો માજદીઅસ્ની જરથોશતીઆને દરેક સંકટ-
માંથી બચાવી લેનાર એકલો એક અહુરમઝદ અને
તેણે પેદા કીધેલી આ એક સરખે કાયદે ચાલનારી ધ-
રતી છે; કારણ કે, જે માણસ માજદીઅસ્ની દીનનાં
ફરમાન મુજબ ચાલેછે, તેને ખોદાએ ડરાવેલા કાયદા
મમાણે આ દુનિઆમાં આપો આપ સુખ મળેછે. તેથી
હમારી દોઆ એજ છે કે સઘળી નાપાકી અને સઘળું
જાકું ખરબાદ થાય અને હમારીથી દૂર જઈને પડે.

પાઠ ૧૩.

આપણને ખોદાને જવાબ દેવો છે.

દુનિઆમાં જે સઘળી ચીજો છે તેનો કદી નાશ થનાર
નથી. જે દરેક ચીજને આપણે નાશ થતી ધારીએ છીએ
તે ખરેખર નાશ થતી નથી, પણ એક હાલતમાંથી બીજી

હાલતમાં બદલાયછે. આક્રી સ્ત્રીજો બદલાઇને પાછી આક્ર થાયછે, અને આક્રમાં મલી જવા પછી ફરીને તરેહવાર રૂપ લે છે. આપણા આત્માનો પણ નાશ થતો નથી. આપણું શરીર આપણાથી છૂટું પડવા પછી શરીરની હાલતમાંથી મીટ્ટીની હાલતમાં જાયછે, અને પછી ખીજાં રૂપ લે છે. આપણો આત્મા શરીરથી છોટા પડવા પછી ખીજા હસ્તીમાં જાયછે, અને ત્યાં તેને શરીરની હાલતમાં કીધેલાં કરતુકોનો ખોદાને જવાબ દેવો પડેછે. આપણું શરીર થોડા વખતનું છે, આપણો આત્મા હમેશનો છે.

આપણે જાણીએ છીએ કે ખોદા સર્વશક્તિવાન છે. તેનાથી અદ્વિતો અથવા તેની બરોબરનો કોઈ નથી. તે જ આણેછે તે કરી શકેછે. તેણે જોમ આપણને આ દુનિઆમાં શરીર આપીને પેદાકીધાંછે, તેમજ તે આપણને આ દુનિઆમાંથી શરીરને છૂટું પાડીને ખોલાવી લેવાને પણ શક્તિવાન છે. અને જ્યારે તે આપણને ખોલાવી લેશે, અને આપણે ખીજા હસ્તીમાં જઈશું, ત્યારે આપણાં સારાં અથવા નરસાં કરતુકો જ આપણે દરરોજ કરીએ છીએ અને તે જાણેછે, તે સમ્રાજાં કરતુકોને માટે તે આપણને પૂછશે તેમાં શક નથી. કારણ કે, જોકે ખોદા પોતે ‘મીનો’ એટલે તમામ પેદાયશનને આંદીક છે, તોપણ તે પોતાની સર્વશક્તિની ખુશીથી બધે ડેકાણે હાજર છે. અને આપણે તેને જોતાં નથી તોપણ તે આપણને હમેશાં જુવેછે, અને આપણાં મુશ્કેલીનાં કામોની યાદ રાખેછે. વળી આપણાં આ દુનિઆમાંથી ગુજર કરવા પછી તે આપણને આપણાં કામોનો પૂરતો બદલો આપેછે. માટે જો આપણે આપણા અંશ પેગમબરે શીખવેલાં ખોદાની ખુશીનાં કામ કરશું તોજ તે આપણને

હવે પછીની જીંદગીમાં હમેશનું સુખ આપશે. અને નહીં તો આપણને આપણી કસુરને લીધે ઘણું દુઃખ સોસમું પડશે.

પાઠ ૧૪.

અરો જરથોશતની યુજોરગી—ભાગ ૧.

ખીજી સઘળી વરાણના પેગામખરોમાં આપણો પેગામખર પેહલો છે. કારણ કે તે સઘળાઓની હજારો વરસ અગાઉ આપણા પેગામખરે બલો માજદીઅરની જરથોશતી ધર્મ દુનિઆમાં જાહેર કીધોછે. નેકીથી ચાલવાના અને બદીથી દૂર રહેવાના, તથા બદીનો તિરસ્કાર કરીને તેને તોડવાના કાયદાઓ, જેમાં આપણાં ધર્મનો અને મધસી નીતિનો પુરો મર્મ સમાયલો છે, તે કાયદાઓ જેવા અફઝ પસંદગીતે અશો જરથોશતે સમજાવ્યાછે, તેવા ખીજા થોડાજ ધર્મો સમજાવેછે. આપણા આત્માનું જે યુજરાન થાયછે, એટલે તેને સુખ અને મલામતી મળી શકેછે, તે અશો જરથોશતના ફરમાન પ્રમાણે ચાલવાથીજ થાયછે. તે ફરમાનો વગર આપણો આત્મા હમેશ સુધી દરિદ્ર રહે એવું સિદ્ધ થઈ ચુક્યુંછે. માટે અશો જરથોશત ખરેખર સઘળા સર્કર્મ લોકોના આત્માનો પ્રતિપાળ કરનાર છે. ધનસાનની સૌથી પેહલી ફરજ ખોદાને ભજવાનીછે, તેમ તેની તેથી ઉતરતી ફરજ ખોદાના પેગામખર અશો જરથોશતનો આભાર માનવાની છે. ખોદાએ આપણને સૌને પેદા કીધાં છે, આપણાં સુખને માટે સઘળી ચીજો બનાવી છે. અને અશો જરથોશતની મારફતે, સઘળી ચીજોનો ઘટ્ટો ઉપયોગ કરીને સુખ મેળવવાનો રૂડો માર્ગ આપણને બતાવ્યો.

છે. ખોદા સર્વેથી ચઢતો છે. ખોદાની યુજોરગીથી દત-
રતો અને સઘળી હયાતી વાળી પેદાયશમાં પેહેલો મરતખો
ધરાવનાર અશો જરથોશત છે. અને અશો જરથોશતના
મરતખાથી ઉતરતો આપણને બંને જીંદગીમાં સુખથી રહે-
વાની શુભ કેળવણી આપનાર દસ્તુર એટલે અશો ધર્મગુરુ છે.

પાઠ ૧૫.

અશો જરથોશતની યુજોરગી—ભાગ ૨.

ખોદાએ કુદરતની ચીજો માણસનાં સુખ અને સ-
ગવડને માટે બનાવી છે ખરી, પણ તે ચીજોનો ઉપયોગ
કરીને માણસ સારે માર્ગે ચાલે એવી નેમથીજ ખોદાએ તે-
ઓને બનાવી છે. માણસ તેઓનો ઉપયોગ કરે અને
આડી ચાલ ચાલે એવી ખોદાની ખુશી નથી. આગળ
વખતમાં જ્યારે આપણી માજદીઅસ્તી જરથોશતી દીન
નહીં હતી, ત્યારે કુદરતને કેટલોએક વખત સુધી આણુ-
ગમતું હતું. પણ જેવો અશો જરથોશત દીન લાભો કે
વરત સઘળી કુદરત મધન થઈ હતી, અને તેને હરખથી
જાણે વાચા આવી હોય તેમ તેમુબારકબાદીનાં મંથુર ગા-
યત ગાતી સંભળાતી હતી. તે એમ ખોલતી દેખાતી હતી
કે, ધન છે અશો જરથોશતને, કે તેણે કુદરતને બાવતું કરી
આપ્યું. તેણે માણસને માજદીઅસ્તી દીનતી બક્ષેશ કરીને
સઘળી ચીજોનો ધરતો ઉપયોગ કરવાનું શીખવ્યું. તેણે
બદીને તોડીને દૂર કીધી, અને નકીને માટે રસ્તો ખુલ્લો
કીધો. તેણે દુનિઆને હસતે માઢેતી કરીને તેણે સંકટ
કામ્યું ઇત્યાદિ! ! એવી રીતે અશો જરથોશતના વખતમાં

તથા ત્યાર પછી ઘણી લાંબી મુદત સુધી આપણા નેક વ-
ડાવા અથો જરથોશતના ફરમાનને બરાબર અનુસરીને
ચાલતા હતા તેથી કુદરત આપાદ તથા રળિઆમણી રહી
હતી; અને તેના દેખાવ ઉપરથી જાણે તે ઉપર કહેવા પ્રમા-
ણે મુખ્યારકબાદીના ષોકાર કરતી હોય એવી દેખાતી હતી;
અને દુનિઆમાં સઘળે ઠેકાણે મુખ્ય અને શાંતી પંથરાયલી
હતી. ત્યારે આપણને પણ આપણી બનતી કોશેશથી, અથો
જરથોશતનાં ફરમાનોને લાંબા જમાનાનાં અંધારામાંથી રા-
શનીમાં લાવીને તે પ્રમાણે અમલ કરવો ઘટેછે, કે તેથી કુદરત
પાછી આપાદ થાય, અને આપણી ઉપર હાલે જે વિપત્તી
ચુજરે છે તે દૂર થાય.

(૪) ‘એહરેમન’ પોદાઓ નો સાર.

તમામ પેદાયશનો મહાબલવાન બનાવનાર અને
હેમેશે હયાત રહેનારો માલેક પોદા, સઘળી બદી તથા
નાપાકીનું મૂળ જેને આપણે ‘એહરેમન’ એવાં નામથી
ઓળખીએ છીએ, તેને અશક્ત ફરીને દૂર અને પાછો
રાખનાર છે. એહરેમન તથા તેની તરફદારી કરનારાં પાપી
નર નારીઓ, તથા સઘળી ખુરી ચીજો અને ખુરા ખ-
વાસો મારેલાં તુટેલાં થાઓ ! ખરા માર્ગથી ઉલટા ચા-
લનારાઓ, દખતા આંધળાઓ, સાંભળતા બેહેરાઓ,
જીલમગારો, પાપીઓ, અશોધની આડે આવનારા આ-
શમોગો, દરવંદો અને દુશમનો મારેલા તુટેલા થાઓ !
ખુરા હાકેમો અશક્ત થાઓ ! દુશમનો નબળા થાઓ !

ઐ અહુરમજ્દ જોદા ! મારા તમામ ગુનાહનો હું પસ્તાવો કરું છું, અને તારી પાસે માફી ચાહું છું. હરેક જ્ઞાતના પુરા વિચાર, પુરી વાણી અને પુરાં કામ-જે મેં આદુનિઆમાં વિચાર્યાં હોય, હું જોલ્યો હોઉં અને મેં કીધાં હોય, અને તેથી મને ગુનાહ લાગુ પડ્યો હોય, અને જે ગુનાહ મને સમજમાં આવ્યા પછી લાગુ પડતો આવ્યો હોય, તે સઘળા ગુનાહને માટે મારાં ખરાં દિલથી દલગીર થઈને હું પરચાતાપ કરું છું; અને મારાં તન તથા મનની ખનતી કોશેશથી ફરીને તેવાં કાંમ કદી નહીં કરવાની કબુલાત આપું છું; વાસ્તે, ઐ જોદા ! મારા સઘળા ગુનાહ માફ કર.

પાઠ ૧૬.

ગુનાહના પસ્તાવા વિષે.

હમેશાં સાચની ક્તેહ હોયછે. જોદા માયો છે, અને તેની સામે કાંઈ પણ જૂઠું અથવા ખુરાઈ ટકી શકતી નથી. તે સઘળી બધીને તોડે છે, અને પાપીને શિક્ષા કરેછે. માણસ જૂલને લાયક હોય છે. ધણી વખત માની માણસની ગફલતથી જૂલ કરી શકે છે. તેનાં મનમાં ખુરા વિચાર આવી જાયછે. તેનાં માંથી વાંકું જોલામ છે. અને તેના હાથથી આડાં કામ થઈ જાયછે. પણ તે વેળાએ તેની તેને કાંઈ ખબર રહેતી નથી. માટે જ્યારે વારંધડીએ એ પ્રમાણે ગફલતથી ગુનાહ થઈ શકે છે, ત્યારે દર વખતે તેવા ગુનાહને

વાસ્તે પરતાવો કરવાની અને ખરાં જી ગરથી દલગીર થવાની માણસની ફરજ નહીં થાય છે. વળી કેટલાએક ગુનાહ આપણાં અજ્ઞાનપણાંથી થાય છે. જ્ઞાન વગર રહેતું એ આપણા ધર્મથી ઉલટું છે ખરું, પણ સઘળું જ્ઞાન કાંઈ એકદમ મળી શકતું નથી. માટે આપણે પૂરતું જ્ઞાન મેળવીએ તેની અગાઉ આપણાથી ગુનાહ થાય, અને જ્ઞાન મળવા પછી તે વિષે આપણે જાણીએ કે તરત પરતાવો કરવો ઘટે છે; અને જો તે પ્રમાણે, પરતાવો કરવા પછી આપણે તેવો ગુનાહ ફરીથી કદી નહીં કરીએ તોજ જોદા આપણને માફ કરેછે. જો કોઈ માણસ એક વખત ગુનાહનો પરતાવો કરીને ફરીથી તેવોજ ગુનાહ કરેછે તો જોદા તેને ભારે શિક્ષા કરેછે; કારણ કે જો કોઈ એમ કરેછે તે જોદાને ઠગવાની પાપી યુક્તિ કરેછે, અને તેથી જોદા ધણો કોપેછે.

(૫) ‘દનઓઝ’ નો અર્થ.

અહુરમજ્દની ખુશી અને એહરેમનનો તિરસ્કાર એ સાચા જરથોશતીઓનો સર્વેથી મોટી અને પેહલ્લી ઇચ્છા છે.

(૬) ‘મજ્દયસ્નો આહ્મિ’ નો અર્થ.

પહોંચ મારી મદદ જો અહુરમજ્દ ! હું જોદા-પરસ્ત છું. અશો જરથોશતે શીખવેલા જોદાપરસ્તી ધર્મ ઉપર ઇમાન લાવવાનું અને તે ધર્મનો જાહેરમાં

એકરાર કરવાનું હું પસંદ રાખું છું. નેક વિચાર, નેક વાણી અને નેક કરણી રાખવાનું હું ઇમાન ધરાઉં. ભલી માનદીઅસની દીન ઉપર હું પરતો વિશ્વાસ મૂકું છું; કારણ કે એ દીન સઘળો ઝમડો મઢાડનારી, વિરૂદ્ધ તકરાર કરવાને મજબૂત દલીલના હુથિઆરથી તોડનારી, અહુરમજદની સાથે સંબંધ કરાવનારી, સ્વતંત્રપણું શીખવનારી અને અશોધથી ભરપૂર છે. એ દીન હાલમાં જે ખીજ દીનો છે, અને હવે પછી થશે, તે સઘળીઓ કરતાં ઘણી મહાભારત, ઘણી નેક, અને ઘણી ચઢતી છે. અને એનું નામ અહુરમજદી જરથોશતી દીન છે. સઘળું સુખ અહુરમજદ આપે છે એમ હું ખાતરીથી જાણું છું. જે પ્રમાણે હું માનદીઅસની દીનનો એકરાર કરું છું તે પ્રમાણે સઘળાં સજ્જનો કરજો !

(૧૨) 'રજશતયાડુ' નો સાર.

જે ભલી જરથોશતી દીનમાં દાખલ થવાની હું ઉમેદવારી ધરાઉં છું તે એકલા એક જોદની પરસ્તેશ કરવાનું શીખવે છે. એ દીન સાચી અને અમ્મલ સાથે તાલુકો રાખનારી છે. એ દીનમાં કાંઈ પણ ખામી નથી, કારણ કે ખુદ જોદાએ પોતે, માણસ જાતનાં કલ્યાણને ખાતર, એ દીન અશો જરથોશતની મારફતે મોકલાવી છે.

માટે હું મારાં સદાનાં ભણાંને કીજે મારાં ખરાં દ્વિતી
એ દીન પ્રમાણે ચાલવાનેા જાહેરમાં એકરાર કરું છું.

પાઠ ૧૭.

નવજોત.

‘નવજોત’ નો અર્થ નવો જોતો એટલે જરથોશતી ધર્મમાં
દાખલ થઇને તે ધર્મનાં ક્રિયાકાનુનમાં નવો ભાગ લેનાર થા-
યછે. આપણી ખોદા તરફની અને ઇનસાન તરફની ફરજો
અદા કરવાનું જરથોશતી માજદીઅરની દીનનાં મૂળતત્ત્વોનું
જ્ઞાન મેળવીને, તે દીનમાં દાખલ થવાની પેહલી પરીક્ષામાં
જ્યારે આપણે પેસાર થઇએ છીએ, ત્યારે જે મરતમો અથ-
વા ખેતાવ્ય આપણને મળેછે તેને નવજોત કહેછે. એ ખે-
તાવ્યની સાથે એક સરપાવ આપવામાં આવેછે, તેમાં એક
પહેરાણ અને એક કમરખંદ હોયછે. પહેરાણને આપણે ‘સુદ-
રૈહ’ કહીએ છીએ, અને કમરખંદને ‘કુશતી’ કહીએ છીએ.
સુદરૈહનો અર્થ કાયદા ભરેલા માર્ગ કરવામાં આવેછે. અને
આપણને સુદરૈહ પહેરાવેછે તે આપણને જરથોશતી ધર્મના
કાયદા ભરેલા માર્ગની ઇલાણી આપવામાં આવેછે, કે જે
ઇલાણીને લીધે આપણને લોકો જરથોશતી તરીકે પીજાણેછે.
સુદરૈહ સદેદ હોવો જોઇએ. અને સધળાં કપડાંમાં રતું
કાપડ વધારે સફેદી પકડી શકેછે, માટે સુદરૈહ રતું કપડાંને
ખનાવેછે.

૫૦ પાઠ ૧૮.

સુદરેહ.

આપણો ધર્મ જેમ આપણાં દિલને ચોખ્ખું રાખવાને ફરમાવેછે, તેમ આપણે આપણા દિલને કાંઈપણ પાપના ડાઘ વગરનું રાખીએ છીએ તેની ગવાહીને માટે આપણે શરીર ઉપર સફેદ સુદરેહ પહેરીએ છીએ. વળી રૂનાં સફેદ કપડાં-નોજ આપણે સુદરેહ પહેરીએ છીએ તેની ખીજી મતલબ એ કે, જેમ સફેદ કપડાં ઉપર લગારે ડાઘ પડીએ હોયછે તે જાણાઈ આવેછે, તેમ આપણો સફેદ સુદરેહ બતાવી આવેછે કે આપણું દિલ એવું સાફ અને ચોખ્ખું છે કે તેની ઉપર પાપનો જરાએ ડાઘ પડતાં વાર આપણને તે માલમ પડી આવેછે; અને કપડાંની ઉપર પડેલા ડાઘની માફક આપણે તેને ઘોષ કાઢીએ છીએ. ખીજું એ કે રૂનાં કપડાં બિન અથવા રેસમનાં કપડાં કરતાં મેલ થોડો પકડી શકેછે અને તે સાથે સૌને તે મળવવાને સેહેલ પડેછે.

સુદરેહ ઉપર ‘ગીરેહબાન’ હોયછે. ગીરેહબાનનો અર્થ હંમાન અથવા વિશ્વાસ થાયછે. અને તે એવું બતાવે છે કે આપણે જે જરથોશ્તી ધર્મ અખત્યાર કીધાછે તે તેની ખુબીશીખી સમજીને પછી પૂરતાં હંમાનથી અખત્યાર કીધાછે.

પાઠ ૧૯.

કુરતી.

નવજોતતા સરપાવમાં સુદરેહની સાથે ખીજી જે ચોજા આપવામાં આવેછે તેને કુરતી કહેછે. કુરતીનો અર્થ

કમ્મરબંદ અથવા હદમાં રાખનારો પટો થાયછે. કુશ્તી કમ્મર ઉપર બાંધવાથી આપણે એવું બતાવીએ છીએ કે આપણા ધર્મનાં ફરમાન પ્રમાણે ખંટીપણે ચાલવાને આપણે કમ્મર બાંધીએ; અને એ કમ્મરનો પટો આપણને સચાઇની હદમાંથી બહાર જતાં અટકાવેછે. કુશ્તી મેંઠાંનાં બિનના બાંતર તારની વણીને બનાવેછે, તેનું કારણ એ કે જેમ મેંઢું નિર્દોષ છે અને કોઇને દુઃખ દેવું નથી, તેમ દરેક જરથોશ્તી-એ પણ નિર્દોષ રહેવું જોઈએ. અને આપણી સર્વેથી માતે-બર બંદગી જે ઈજ્જતને તેનાં બાંતર પ્રકરણો છે તે સઘળાં પ્રકરણોનાં દરેક ફરમાનને આપણને ખરાં દિલથી માનવું જોઈએ. કુશ્તીની છ લરી હોયછે તે વિષે એવું સમજાવવા-માં આવેછે કે પૃથ્વી સૂરજની આસપાસ ફરવાથી જે છ ‘ગા-હમબાર’ એટલે માસમ થાયછે, તે છ માસમવાળી આ દુ-નિઆમાં આપણે વસીએ છીએ. કમ્મર ઉપર કુશ્તીના ત્રણ આંટા વિઠાળીએ છીએ તેનો ખુલાસો એ કે આપણુ જર-થોશ્તીઓ ‘હુમત,’ ‘હૂખ્ત’ અને ‘ફર્શત’ની હદમાં રહી-એ છીએ, અને તેથી ઉલટા જતા નથી.

કુશ્તીને જે ચાર ગાંઠ વાળવામાં આવેછે તે દરેક ગાંઠ વાળતાં આપણાં મનમાં આપણે ચાર જૂદા જૂદા વિચાર કરીએ છીએ. પેહેલો ગાંઠ વાળતાં આપણે દરેક જરથોશ્તી એવું વમાસીએ છીએ કે જોદા એક છે, તેની બરાબરીનો ખીજો કોઇ નથી, અને તેનેજ આપણે માનીએ છીએ. ખીજો ગાંઠ વાળતાં એમ વમાસીએ છીએ કે આપણી માજદીઅ-સ્તી દીન સાચી છે. ત્રીજો ગાંઠ વાળતાં એમ વમાસીએ છીએ કે આપણો પેગામબર અશ્વ જરથોશ્ત સાચો છે. અને ચોથો ગાંઠ વાળતાં એવી કબુલાત આપીએ છીએ કે

હમારીથી બને તેમ નેકીનાં કામ કરીએ, અને બદીના કા-
મથી દૂર રહીએ.

પાઠ ૨૦.

કુશ્તી બાંધવાની ક્રિયા.

દરેક જરથોશ્તીની ફરજ છે કે કોઈ પણ નજીસ જગામાં હાજતને સાફ જઈ આવવા પછી, કોઈ પણ પાત્રી અથવા દરવંદ અથવા ખીમારને અડકવા પછી, કોઈ પણ નસાની એટલે મુરદાર ચીજને પોતાની નજીક જોવા પછી, તથા હિંધમાંથી જાગવા પછી ધ-
રતી રીતે 'પાદીઆખ' કરીને કુશ્તી કરવી. પાદીઆ-
ખ શબ્દનો અર્થ પાણીએ કરીને ચોખ્ખું કરવું થાય છે. શરીરના ખુલ્લા ભાગ જોવા કે હાથ, મોઢું અને પગ એઓ-
ને સારી પેઠે પાણીએ ધોઈને સાફ કરવાનાં કામને પાદીઆખ કહે છે. પાદીઆખ કરવાથી આપણાં શરીરની ચોખ્ખાઈને જે નુકસાન થયું હોય છે તે મટી શકે છે, વળી બોદાની બંદગી કરતી વખતે પૂરતો પાકી રાખવી જોઈએ, માટે દરેક બંદગી કરતી વખતેખી પાદીઆખ કુશ્તી કરવાની ફરજ છે.

પેહેલાં 'દુનઝોઝ અહુરહે મજદાઝ અધેમ ધાહુ ૧)' પઠીને પછી માં ખીડીને પાદીઆખ કરવા જોઈએ; કેમ જે નહીં તો તે મોઢું ધોએલું મેલું પાણી માંઢામાં જાય અને આ-
પણને અસુખ થાય. ત્યાર પછી મોઢું નૂછીને 'કેમ્ના મજદ-
દા' પઠી જવી. 'કેમ્ના મજદા' આખી પઠી રહીને કુશ્તી છેડવી. પછી 'અહુરમજદ ઝોદાઝો' પઠતાં કુશ્તી બેવડી કરીને ડાબા હાથના અંગુઠામાં ભિરવી જમણે હાથે પકડી

૫૩

રાખતી, અને 'દનઝોંઝ' પઢતાં કમ્મર ઉપર વિશળતી. પેડેડી
'યથા અહૂ વધર્યો'માં 'સ્કયઝોંઝનનાંમ્' પઢતાં એક આગ-
જો ગાંઠ વાળવો. ખીજી 'યથા અહૂ વધર્યો'માં 'સ્કયઝોંઝ
નનાંમ્' પઢતાં ખીજો આગજો ગાંઠ વાળવો. 'અવેમ' પ-
ઢતાં એક પાછલો ગાંઠ વાળવો; અને 'ઉશતા અહૂમાઘ' પઢ-
તાં ખીજો પાછલો ગાંઠ વાળવો. એ પ્રમાણે ચાર ગાંઠ વાળ-
વા, અને આગળા પાઠમાં દરેક ગાંઠ વાળતાં જે વમાસવાનું
શીખવ્યું છે તે વમાસવું. પછી સર નમાતીને 'જસ મે'
પઢી જવી.

જો દિવસનો વખત હોય તો સૂરજની તરફ અને રાત-
નો વખત હોય તો દીવાની તરફ મોઢું કરીને કુસ્તી કરવી
જોઈએ. કારણ કે આપણે જે કાંઈ બાણીએ છીએ તેમાં
આપણે એકલા એક જોદાનીજ સ્તુતિ કરીએ છીએ, પણ
જોદા પોતે અંદીઠ છે તેથી તેના ગુણો રૂપરૂ જોઈ લેવાને
આપણે શક્તિવાન નથી. તેના ગુણો કેવા ઉત્તમ છે તે તેણે
પેદા કીધેલી ચીજોમાં તેણે જે કારીગરી વાપરી છે તે ઉપરથી
આપણે જાણીએ છીએ. અને તેની ઉત્તમમાં ઉત્તમ કારીગ-
રી સૂરજ, ચંદ્ર, આતશ અને પાણીમાં માલમ પડેછે. માટે
બંદગી કરતી વખતે તેના ગુણોનો વિચાર આપણા મનમાં
લાવવા સારું આપણે ઉપલી કોઈ પણ વસ્તુની સંમુખ ઉ-
ભા રહીએ છીએ. તેઓની સંમુખ ઉભા રહીને આપણે
જે બંદગી કરીએ છીએ તે કાંઈ તેઓની નહીં પણ જેણે તે-
ઓના જેવી ઉત્તમ ખુબી વાળી વસ્તુઓ બનાવીછે તે
જણીની કારીગરીની સ્તુતિ કરીએ છીએ.

સવાલ.

‘અર્ધેમ્ વોહૂ’ના સાર કહો. અશોધ એટલે શું ? ચોખ્ખાઈ કેટલી જાતની છે ? અશો કોણને કહીએ ? અશોધને દોલત કાંય કહીએ ? અશોધની દોલત કેવી છે ? માણસને અશોધથી શું કાયદો છે ? અશોધનો સૂમ કોણ છે ? અશોધની દોલતમાં અને દુનિઆઈ દોલતમાં શો ફેર છે ? શરીરની ચોખ્ખાઈ એટલે શું ? શરીરને ચોખ્ખું રાખવાને શું કરવું જોઈએ ? એકલું શરીર ચોખ્ખું હોય તો ખડું સુખ મળી શકે કે નહીં ? કાંય નહીં ? દાખલો આપો. અશોધનો આધાર કયાં ત્રણ મૂળ વચન ઉપર છે ? તેઓનો અર્થ શું ? મન ચોખ્ખું રાખવાને શું કરવું જોઈએ ?

‘યથા અહૂ વઘર્યો’ નો સાર કહો. તમે જે બાંક ઉપર બેઠાં છો તે શાનો બન્યો છે ? લાકડું કયાંથી આવ્યું ? ઝાડ કેમ બન્યું ? ખીનો ઉધરભાવ શાથી થયો ? તે કાયદો કોણે રચ્યો છે ? સમ્બલી જગતનો બનાવનાર કોણ ? જોદાએ શું શું બનાવ્યું છે ? આપણને જોદાની ખુશી પ્રમાણે શા માટે ચાલવું જોઈએ ? જોદાની ખુશી શું છે તે કયાંથી જણાય ? માજદીઅરની દીન એટલે શું ? આપણી દીનનું નામ શું ? તેનો અર્થ શું ? માજદીઅરની દીન જોદાએ નહીં મોકલી હતો તો આપણી હાલત શી થતો ? જોદા આપણા ઉપર કયારે કાપે છે ? માણસને માજદીઅરની દીન પાળવાની ફરજ કાંય છે ? પેગામબર એટલે શું ? અશો જરથોશ્ત કયાં જન્મ્યો હતો ? તેના બાપનું નામ શું ? તે કોણના બાનદાનનો હતો ? તે પેગામબરી દરજ્જો કેમ

પામ્યો ? બેહમન ઝેટલે શું ? સરોપ ઝેટલે શું ? અશો જરથોશતે બોધને કેમ જોયો ? જરથોશતી દીન સાચી છે તે કેમ જાણ્યું ? કોણની પાદશાહીમાં જરથોશતી દીન ચાલુ થયું ? બોધની મહા શક્તિ વિષે અશો જરથોશતનો શું બોધ છે ?

‘કેમના મજ્જદા’નો સાર કહો. આપણને બોધને જવાબ દેવો છે તે કેમ જાણ્યું ? અશો જરથોશતની બુજોરગીનું બયાન કરો. સધલી પેદાયશનો માલેક કોણ ? કાંય ? સધળી પેદા થએલી પેદાયશમાં બુજોરગ કોણ ? કાંય ? અશો જરથોશતની બુજોરગીથી ઉતરતો કોણ ? કાંય ?

‘અહુર મજ્જદ બોદાએ’નો સાર કહો. દર વખતે ગુનાહનો પસ્તાવો કરવાનો સખખ શું ?

‘દનઓઝ’નો અર્થ કહો. ‘મજ્જદયસ્નો અહ્મિ’નો અર્થ કહો. ‘રજ્જરતયાઝ’નો સાર જણાવો.

નવજોત ઝેટલે શું ? નવજોતની વખતે શું સરપાવ આપવામાં આવે છે ? સુદરેહ ઝેટલે શું ? સુદરેહ શાનો જોધએ ? કાંય ? ગીરેહબાન ઝેટલે શું ? કુશ્તી ઝેટલે શું ? કુશ્તી શાની જોધએ ? કાંય ? બોંતેર તાર શું બતાવે છે ? છ લરી શું બતાવે છે ? ત્રણ આંટા શું બતાવે છે ? ચાર ગાંઠ વાળતાં શું વમાસવું જોધએ ? પાદીઆખ ઝેટલે શું ? પાદીઆખ કયારે કરવા જોધએ ? પાદીઆખ કરતી વખતે મોઢું બીડવાણું કંરણ શું ? કુશ્તી બાંધવાની ક્રિયાનો ખુબાસો કરો. કુશ્તી શાની તરફ કરવી ? રોશની તરફ કુશ્તી કરવાની શું જરૂર ?

૫૬

જરથોશતી ધર્મ ઓધ.

પાઠમાળા.

પેહેલી ચોપડી.

વધારો (Appendix.)

(પેગામખર અશો જરથોશતનાં સંબંધમાં બનેલા ચમત્કાર વિષે જૂનાં લખાણો ઉપરથી મળતો એહેવાલ.)

અશો જરથોશત ઉપર ઓદાનો ખાસ
મેહુરબાની હતી તે વિષે.

(૧)

અશો જરથોશત આ દુનિઆમાં જન્મ પામનાર છે એવી આગાહી તેની સેંકડો વરસ અગાઉ થઇ ગએલા ધણાખગ સધળા પરહેજગાર લોકોને, તથા જમશ્વેદ, ફરેદુન, મીનોચિહેર, કેપ્પુસરો, વગેરે ભલા ધરાણી પાદશાહોને, ઓદાની તરફથી થઇ હતી; એટલુંજ નહીં, પણ સધળા નજૂ-મીઓનેખી સેતારાઓના વરતાળાથી, તેનો જન્મ થશે એવી ખબર આગલથી મળી હતી, એવું લખાણ આપણા ધર્મની બાબદમાં લખાયેલી ધણીએક જૂની ચોપડીઓમાં આપણે

પાંચીએ છીએ. અને 'યથા અહૂ વર્ણો' માંથી તથા ખીજાં કેટલાંએક પાક અવસ્તાનાં લખ્યાણુમાંથી પણ એવો સાર નીકળે છે કે દાદાર અહુરમજ્દે સધળી પેદાયશ બનાવવા પેહેલાં, અશો જરથોશતને મોટો પેગામબર કરોને આ દુનિઆમાં મોકલવાનો ઠગવ કીધો હતો.

અશો જરથોશત આપણા નામકિત અને પરહેજગાર ધરાણી શહેનશાહ મુબારક ફરેદુનની આલાદનો હતો. તેનો બાપ 'પેતેરસ્પ' નો બેટો 'પોરોશસ્પ' હતો. તેની માતું નામ 'દોગદો' હતું. દોગદો વિષે કહેછે કે અશો જરથોશતની વખતે તેને હમેલ રહેવા પછી કેટલેક મહિને તોણે એક ખાખ જોયો કે, આસમાન ઉપર સીંહા વાદળ ધેરાઈ આવે, ઘોળે દિવસે દુનિઆમાં અંધારું ધોર થઈ ગયું, અને તે વાદળાંમાંથી બેશુમાર મુજી જનવરો વરસ્યાં. એ સધળાં જનવર તેનાં ઘરમાં ભરાઈ ગયાં અને એક પરંદું તો તેનું પેટ ચીરી અંદરનું ખચ્ચું બાહરે નાસી જતું હતું તેવામાં તોણે તે વાદળાંમાંથી એક રીશન પહાડ સરખો નીચે આવવો દોડો, અને જીવેછે તો તેમાંથી એક સોહામણો ખહાડુર જવાંન નિકળ્યો. એ જવાંને સધળું વાદળ ખસેડી નાંખ્યું, અને પેલાં નાપાક મુજી જનવરની ચુંગાળમાંથી પેલું ખચ્ચું છોડાવીને સાધું દોગદોના પેટમાં મૂક્યું અને કહ્યું કે એ છોકરો જોદાનો પેગામબર થશે. તે જવાંનના એક હાથમાં એક આકાશી કેતાખ અને બીજા હાથમાં એક લાકડી હતી. તોણે પોતાના હાથમાંની ચોપડી પેલાં જનવરો તરફ ફેંકી તેથી તેઓ તરત યુમ થઈ ગયાં, પણ એક વાધ, એક વર અને એક ચિત્તો એ ત્રણ તે ઘરમાંથી નાઠાં નહીં. એ ત્રણ જનવરોએ ઘરમાં ઘણા બધા ભરેલા પોકાર કીધા તેથી દોગદો જાગી ઉઠી, અને તે ખાખથી તે ઘણી ગભરાઈ હતી

તેથી તેજ વખતે આંકળી ફાંફલી પોતાની પડોશમાં એક ન-
જૂમી રહેતો હતો તેને ત્યાં જઈને તેને સઘળો એહેવાલ
કહી સંભળાવ્યો, અને તે આખની તાસીર પૂછી.

(૨)

તે નજૂમી ધણો ભયો માણસ હતો, તેણે પેહેલાં દા-
ગદાને દિલાશી દઈને ઠંડી પાડી, અને પછી ત્રણ દહાડાની
મુદત સુધી, તે અજબ જેવા આખનો ખુલાસો મળવવાને
માટે, નજૂમની તથા આગળા વિદ્વાનોની અગમ યુદ્ધિની
કેતામો તપાસીને તેણે ધણા આનંદ સાથે દાગદોને જવાબ
આપ્યો કે,—ઓ કુળવાન બાઈ, ધન છે તને ! જે પેગા-
મખર અશો જરથોશ્ત વિષે આપણા પરહેજગાર વડાવા લ-
ખી ગયાછે, તેનેક નામી ભરેલા પુત્રનો જન્મ, બોદના
હુકમથી, તારે પેટે થયે; અને આજે તને હમેલ રહેવાને
ખાંચ મહિના અને તેવિશ દહાડા થયાછે, માટે બંને હાથ
જોડીને તું બોદનો ઉપક્રમ માન, એવું કહીને પછી તેણે
દાગદોની આગળ પેલા ભેદ ભરેલા આખનો ખુલાસો કી-
ધો. તે બોલ્યો કે જેવું સીલા વાદળ આકાશ ઉપર થએલું તે
જોઈું હતું તેવું બલાનું વાદળ, અશો જરથોશ્ત જન્મવા પ-
છી, તારી ઉપર આવી પડશે; અને એક વર એક માતાના
પેટમાંથી બચ્ચું ચોરી કાઢીને તેને વત્તાણે તથા જેવી તે બ-
ચ્ચાંની માને વેદના થાય તેવી વેદના તને થશે. કારણ કે
ધણાંએક પુરી રાહ ઉપર ચાલનારાં માણસો તારા પુત્ર ઉપર
વેશબાવ રાખશે, અને ફાડી ખાનારાં જનવરની માફક તારા
પુત્રનાં લોહીનાં તરસાં થશે, પણ તે સઘળાંઓને તારો

નામદાર પુત્ર ઝોદાની ખાસ મેહરબાનીથી અને પોતાનાં શ્રેષ્ઠ મનબળથી હરાવશે, અને તે સઘળાંઓ દફે થશે; પણ તેના ત્રણ દુશ્મનો હારશે નહીં. તેઓ તારા પુત્ર ઉપર હમેશ લગી વેર રાખશે. તેઓમાંના એક તારાં પોતાનાં શેહરને 'દોરાંસરૂન' નામનો હાકિમ તેનો કટ્ટો શત્રુ થશે. તે નાપાક તારા પુત્રની બચગીના વખતમાં તેની ઉપર તરેહવાર જફા પાડીને તેને મારી નાંખવાની કોશિશ કરશે તેથી તને તેને લઈને નાસી જવું પડશે. પછી તું ધરાણના શેહેનશાહ 'યુસ્તાર્પ'ના આશરા હેઠળ જશે, અને તેને ક શેહેનશાહ તારા પુત્ર ઉપર મેહરબાની રાખશે તેથી તેના એક દરખાશીને અદખાઇ લાગશે, અને તે તારા પુત્રનો જાન લેવાની કોશિશ કરશે, પણ તે ફાવશે નહીં. પછી સેવટે જ્યારે તારા પુત્ર ઉમરે પહોંચશે અને તેના દિવસ પૂરા થશે, ત્યારે એક નાપાક 'બરાતરૂત' નામના શેતાંની ખસલતના માણુમથી તે માર્યો જશે, અને તે બદકાર ઉપર હમેશની લેઆંતત રહી જશે.

એ ખુલાસો સાંભળી ને દોગદો મધન થતી ધર ગઇ, અને તે વધામણી પોતાના ખાવંદને કહી, અને તે અને જણે ઝોદાની હજૂરમાં માથું ખાકમાં મૂકીને તેનો પાડ માં-યો.

(૩)

અશો જરથોશતના જન્મનું વર્ણન કરતાં એક પ્રખ્યાત યુનાની ગ્રંથ કતા એવું લખી ગયેલા દેખાય છે કે “પેદા થતી વેળાએ જે આદમી હસીઓ હતો તે એક માત્ર જરથોશતજ હતો, અને તેનું ભિન્નું એટલું તો જોશથી

ધગધગ થતું હતું કે તેનાં માથાં ઉપર જો હાથ મેલીએ તો તે તદનજ ઉડી જતો હતો, જે ઉપરથી આગળ જતાં તે ધ-
ણે બુદ્ધિવાન પુરુષ નીકળશે એવી આગાહી માલમ પડતી હતી.” અને બીજી એવી પણ ગવાહી વાંચવામાં આવે છે કે તે જનમ્યો તે વેળાએ તેના પ્રતાપથી તેના ધરની આસપાસની હવા અજબ જેવો રીતે રેશન થઈ ગ-
ઈ હતી, અને તે રેશનની ધ્રુવેક દૂરથી લોકોને દેખાતી હતી. હવે તે શેફરના હાદેમ ‘દારાંસરન’ને જેવી ખબર થઈ કે અશો જરયોશન જન્મ પામ્યો છે, અને તે સંવર્ણી દેવ પરસ્તીનો નાશ કરશે, તેવોજ તે કરપીણ હાથમાં એક તલ્લવાર લઈને તે પ્રતાપી બચ્ચાંને ડાર કરવાના મનમુખાથી તેને ધર ગયો, પણ ત્યાં જતાં વારજ તેના હાથ તેની તલ-
વાર સાથે અકડી ગયો, તેથી તે નામુરાદ થઈને પાછો વળ્યો. પછી તેણે પોતાનાં માણસોને હુકમ કીધો કે જાઓ, લોકડાં અને ગંધકનો એક મોટો ઢગ બનાવી, તેમાં તેજ રેડીને સળગાવી દો, અને તે આગમાં પેત્રાં બચ્ચાંને ઢાઈ ન જાણે તેની રીતે લાવીને નાંખો. પણ જ્યાં ખોદાની મેફેર્યાનો ઉતરે છે ત્યાં દુશ્મન અશકત થાય છે. મોટે જો કે પેત્રી નાશકારક આગમાં તે બદકારોએ તેને લાવીને નાંખ્યો તોપણ તેના શરીરના એક વાળને પણ લગારે નુક-
સાન પહોંચ્યું નહીં; કારણ કે જેવો તેને તે આગમાં નાંખ્યો તેવીજ પેત્રી આગ ઓગાઈ ગઈ, અને તેની રાખમાં તે કરા-
રથી ઉંઘી ગયો. પછી તેની મા ખોળ કરતી કરતી ત્યાં આવી પહોંચી અને પોતાનાં આળકને સજામત જોઈને દિલમાં ખોદાનો આભાર માનીને તેને પોતાને ધર લઈ ગઈ.

જ્યારે પેત્રા બદકારોએ જોયું કે તેઓ પોતાની શે-
તાંની વર્તણૂકમાં ફાળ્યા નહીં ત્યારે તેઓએ એવો કરાવ

ક્રીધો કે જ્યાંથી ગાય દોરનું ગોવાળું જતું આવતું હોય એવી એક સાંકડી ગલીમાં તેને નાંખવો, કે ત્યાં ગાયોના પગ તલે કચડાઇને તે મરો જાય. તે ખુરી નિષ્ટામાં પણ તેઓ નામુરાદ થયા. શેવટે તેઓએ એક બીઆખાંત જંગલમાં એક વરનાં કોતરમાંથી તેનું બચ્ચું કાઢીને મારી નાંખ્યું, અને તે મારી નાંખેલાં બચ્ચાંની આગળ અશો જરથોશતને નાંખીને ચાલ પકડયા, એવું ધારીને કે જેવારે વરની માદા આવશે ત્યારે તે પોતાનાં બચ્ચાંને મારી નાખેલું જોશે તેથી ઘણી ચીરડાઇને તેને ફાડી ખાશે. પણ તે ખોદાઇ રાહથી આંધળા મૂરખોને એમ નહીં મૂઝવું કે ખોદાના ચાહવાની વિરુદ્ધ તેઓથી કાંઇ બની શકનાર નથી; કારણકે જ્યારે વરની માદાએ આવીને પોતાનાં બચ્ચાંને મારી નાખેલું દોડું ત્યારે તે ઘણી ગુસ્સે થઇ અશો જરથોશતને ખાઇ જવા દોડી ખરી, પણ જેવી તે ખાવા જતી હતી કે તરત તેનું માદું જ સંધાઇ ગયું.

(૪)

હવે જ્યારે અશો જરથોશત પંદર વરસનો થયો ત્યારે તે આ દુનિઆની સઘળી લાલચ તજી દઇને એલમ હાંસેલ કરવા મંડ્યો, અને એ પ્રમાણે વિદ્યાબ્યાસ કરવાનું પોતાની તીસ વરસની ઉંમર સુધી ચાલુ રાખ્યું. પછી તે એકાંતવાસમાં ગયો, અને ત્યાં ખોદાઈ એલમ શીખી, મેહમનને મળીને ખોદાની તરફથી મેળવેલા ધર્મને દુનિઆમાં પ્રસારવાને ઇરાજ તરફ આદ્યો. રસ્તામાં એક નદી આવી, પણ મછવો હતો નહીં તેથી તેણે ખોદાની બંદગી ક્રીધી, જે ઉપરથી પાણી તરત ખસી ગયાં અને તેને રસ્તો મળ્યો. પછી તે શેહેનશાહ ગુરતાસ્પની દરબારમાં આવ્યો, અને તેને જણાવ્યું કે, હું

ખોદાનો પેગામખર છું, મોટે મારી દીન શીખી સમજીને તું
 કમૂઝ રાખ, કે તેથી તને બંને જોહાનની નામદારી અને
 સુખ હાંસેજ થશે. શેહેનશાહ યુસ્તાફ ગોંડે યજ્ઞદાંપરસ્ત
 હતો તોપણ તેણે અશો જરથોશતનું ખોલેલું એકદમ માન્ય
 કરી દેવામાં પેટેલાં લગાર આંચકો ખાધો, તેથી અશો જર-
 થોશતે પોતાની પેગામખરીનો હક સાબિત કરવાને મોટે, તે
 શેહેનશાહની દરબારમાં ઘણાએક કાબેલોની નજદીક, ખોદાઈ
 પ્રતાપથી અને પોતાની પરહેજગારી તથા એકમતાં બળથી,
 કેટલાએક ચમત્કાર કરી બતાવ્યા. કહેછેકે, તે પોતાના હાથમાં
 ‘આદરબુરજીન’ નામનો આતશ લાવ્યો હતો તે હમેશાં વગર
 કાઠીએ બળતો હતો, અને તેને હાથ લગાડવાથી ડોહને નુક-
 સાન થતું નહીં હતું, તે આતશ તેણે સઘળા દરબારીઓને
 બતાવ્યો. તેણે ભઠ્ઠીમાં કાસું ગળારીને ગરમ ગરમ પોતાની
 છાતીપર રેડાવ્યું, પણ તેથી તેનાં શરીરને કાંઈ દુઃખ થયું
 નહીં. એવી રીતના ઘણાએક ચમત્કારો તેણે વિદ્વાનોની
 આગળ કરી બતાવ્યા તેથી તથા તે સઘળા વિદ્વાનોને
 તેણે તકરારમાં હરાવ્યા તેથી શેહેનશાહ યુસ્તાફનું મન
 તેની દીન શીખવા તથા સમજવા તરફ દોડ્યું, અને તેણે
 અશો જરથોશતને પોતાના મેહેલના એક ભાગમાં સુખ
 અને આરામ માથે રાખવાને ફરમાવ્યું. શેહેનશાહની મેહે-
 રબાની અશો જરથોશત ઉપર થઈ તેથી તેના દરબારીઓને
 અદેખાઈ લાગી, અને તેઓએ તેને ખોઆર કરવાની નીચ
 અને પાપી મતલબથી, એક દહાડે તે બહાર ગયો હતો ત્યારે
 તેના દરબારને ધુસલારી, તેની પાસે તેના સુવાના આરડા-
 ની કુંચી લઈને તેનાં બિઝાણાંની તલે નખ, વાળ, મુએલાં
 માણસનાં હાડકાં અને એવી એવી ખીજી એકી ચીજો મઝી,
 અને પઞ્ચી પાદશાહને એવું સમજાવ્યું કે જરથોશત એક

જાદુગર છે, કારણ કે તે આપણને નખ, વાળ વગેરે ચીજોને અડકવાની પણ મનાઈ કરેછે, અને તેજ ચીજો તે પોતે, જાદુધને માટે, પોતાના ઓરડામાં વાપરે છે. એ સાંભળીને પાદશાહે તેના ઓરડાની ઝડતી લેવાડી અને તેમાંથી પેલી ચીજો મળી આવી તેથી તેને ઘણો દ્વેષ થયો અને તેણે અશો જરથોશતને કેદ કરાવ્યો.

(પ)

એ બનાવ પછી થોડા વખતમાં ગુરુતારૂપના ‘અસ્પે-સીહા’ નામના એક ઘણા કિમતી અને ઉપયોગી ધોડાના ચારે પગ કાંઈક અજબજેવાં દરદથી પેટમાં ગરક થઈ ગયા, જેથી પાદશાહ ઘણો ગમગીન થયો, અને તરેહવાર ઇલાજ કીધા પણ કાંઈ વળ્યું નહીં. એ વાત જ્યારે અશો જરથોશતને જણાઈ ત્યારે તેણે એક માણસ સોડે પાદશાહને કહેવાડ્યું કે હું જે કહું તે તું કબૂલ રાખે અને તે પ્રમાણે કરે તો તારા ધોડાને હું સારું કરું. પાદશાહે તેનું માગવું કબૂલ રાખવાની હા કહી અને તેને તેડી મંગાવ્યો. અશો જરથોશતે કહ્યું કે હું ચાર ચીજ માગું છું, પહેલું એ કે તું પોતે ખરાં દિલથી કબૂલ રાખે કે હું બોદાનો પેગાં મળ્યર છું. બીજું એ કે તારા બેટા ‘અસ્પંદીઆર’ ને તું કહે કે તે મારી દીન શીખી, મમજી, કબૂલ રાખીને તેને દુનિઆમાં આશકારા કરવા કરાવવાની કમ્મરે બાંધે. ત્રીજું એ કે તારી ઓરડા ‘કેતાયુન’ (અવસ્તામાં ‘હુતઆયિ’) મારી દીન શીખીને તે પ્રમાણે ચાલે. અને ચોથું એ કે તારા દરબાનને બોલાવીને પેલી નસાની ચીજો વિષે તું તેહશીક કરે. એ સંઘળી શરત જ્યારે શેહનશાહે કબૂલ રાખી ત્યારે અશો જરથોશતે પવિત્રાધથી પાક અવસ્તાના કલામ પઢી,

જામણે હાથ ફેરવી એક પછી એક પેલા ઘોડાના ચારે પગ બહાર કાઢ્યા અને તેને સારે કીધો. એ ચમત્કારની અબર તમામ લોકોમાં ફેલાઈ ગઈ, અને શેહેનશાહ તથા તેની રાણી તથા ‘અસ્પંદીઆર’ અને ‘પેશુતન’ નામના તેના દીકરાઓ તથા ‘જામાસ્પ હકીમ’ નામનો તેનો વજીર તથા પાદશાહી કુટુંબનાં બીજાં સંધર્માં માણસો અશો જરથોશતની દીન શીખી, ખાતરી કરીને તેને ઓદાના પેગામબર તરીકે ખરાં દિલથી માનવા લાગ્યાં; અને પેલા બદકાર દરબારીઓએ દરબાનને દુસલાવીને કાવતરું કીધું હતું તેઓ પોતાના ગુનાહના બદલામાં માતની શિક્ષા પામ્યા. ત્યાર પછી અશો જરથોશતની દીન સંધર્ને ડોકાણે ફેલાઈ ગઈ, અને દેવો જમીનની નીચે ભરાઈને નાબુદ થઈ ગયા.

હવે જ્યારે એ અબર દેશ દેશ પંથરાઈ ગઈ ત્યારે તે વેળાએ આખી દુનિઆમાં પ્રખ્યાત એવો ‘ચંગરેધાચ’ નામનો હિંદુસ્થાનનો એક મોટો પંડીત જે જામાસ્પ હકીમનો ઉસ્તાદ થતો હતો તે, તથા ‘નીઆતુસ’ નામનો યુનાનનો એક મોટો વિદ્વાન એ બંને જણ અશો જરથોશતની સાથે તકરાર કરી તેને મોટો પાડવાના મનસુખાથી પોતાના દિલમાં તરેહવાર છૂપા વિચારો કરીને ધરાણું માં આવ્યા. તેઓને અશો જરથોશતે કહ્યું કે તમે તમારા દિલમાં જે છૂપા વિચારો કરીને આવ્યા છો તે અને તમે જે સવાલ કરવાના છો તે તથા તેના ઉત્તરો, મને ઓદાની તરફથી પેગામ મળવા મુજબ, મેં આગળથી એક કેતાબમાં લખી રાખ્યાછે. એમ કહીને પોતાના પિત્રાઈ ‘મેદીઓ માહ’ પાસે તેઓની આગળ એક ચોપડી વંચાવી, તેમાં તેઓનાં મનના સંધર્ના ભેદ તથા તેનો સંધર્નો ખલાસો પ્રગટ લખાવેલો સાંભળીને તેઓ ધણા અચરત પામ્યા, અને તેજ વખતે તેઓએ અશો જરથોશત પાસે મારી ચાલી, અને તેની દીન શીખીને કબૂલ રાખી.

૬૫

ત્રીસે રોજનાં નામ.

૧ અહુરમઝદ.	૧૬ મેહિર.
૨ બેહમન	૧૭ સરૌષ.
૩ અરદીબેહેશત.	૧૮ રશને.
૪ શેહરેવર.	૧૯ ફરવરદીન.
૫ સપંદારમદ.	૨૦ બેહરામ.
૬ ખોરદાદ.	૨૧ રામ.
૭ અમરદાદ.	૨૨ ગોવાદ.
૮ દેપાદર.	૨૩ દેપદીન.
૯ આદર.	૨૪ દીન.
૧૦ આવાં.	૨૫ અરશીસ્વંગ.
૧૧ ખોરશેદ.	૨૬ આસ્તાદ.
૧૨ મોહોર.	૨૭ આસ્માન.
૧૩ તીર.	૨૮ જમીઆદ.
૧૪ ગોશ.	૨૯ મારેસ્પંદ.
૧૫ દેપમેહિર.	૩૦ અનેરાંત.

બારે મહિનાનાં નામ.

૧ ફરવરદીન.	૭ મેહિર.
૨ અરદીબેહેશત.	૮ આવાં.
૩ ખોરદાદ.	૯ આદર.
૪ તીર.	૧૦ દેએ.
૫ અમરદાદ.	૧૧ બેહમન.
૬ શેહરેવર.	૧૨ સપંદારમદ.

પાંચે ગાથાનાં નામ.

- ૧ અહુનવદ.
- ૨ આસ્તવદ.
- ૩ સ્પેન્તોમદ.

- ૪ વોહુક્ષત્ર.
- ૫ વહિશ્વતોષસ્ત.

છ ગાહમખારનાં નામ.

- ૧ મેદીઆઝરેમ.
- ૨ મેદીઆપેમ.
- ૩ પેતેશહેમ.

- ૪ અયાશ્રેમ.
- ૫ મેદીઆરેમ.
- ૬ હમસ્પયમેદેમ.

પાંચે ગેહુનાં નામ.

- ૧ હાવન.
- ૨ રપીયવન.
- ૩ આશુરન.

- ૪ એવેઝરેશ્રેમ.
- ૫ આશહેન.

જરથોશતી ધર્મ બોધ

પાઠ માળા

પેહલી ચોપડી.

જંદ શીક્ષક

પેહલી ચોપડી.

અસલ કીમત રૂ. ૩૧ ને હાલ બા =.

ઠેકાણાં:—અમરચણા હ કંગણીની કુંપની, ધો-
લીતલાવ; અને જાહંગીર બેજનજી કંગણી, ધો. ૮.

ખોરદેહ અવસ્તા

ખુદ અવસ્તાને હરે.

જેમાં

શરૂઆતના અવસ્તા, હિજાબામ, પાચે
ગેહ, પાચે નીઆએશ, ત્રણુ હ અસ્તા અને
પતેત પથેમાની દાખલ કરી છે.

અસલ કીમત રૂ. ૩૨ ને હાલ રૂ. ૩૧.

છપાઈ બહાર પડશે.

જરથોશતી ધર્મ બોધ

પાઠ માળા

બીજી ચોપડી.

જંદ શીક્ષક

બીજી ચોપડી.

